

Slivniški pogledi

| april 2024 | letnik 10 | številka 106 |

OBČINA
CERNICA

Beč | Bečaje | Begunje pri Cerknici | Bezuljak | Bločice | Bloška Polica | Brezje | Cajnarje | Cerknica | Čohovo | Dobec
Dolenja vas | Dolenje Jezero | Dolenje Otave | Gora | Gorenje Jezero | Gorenje Otave | Goričice | Grahovo | Hribljane
Hruškarje | Ivanje selo | Jeršiče | Korošče | Koščake | Kožljek | Kranjče | Kremenca | Krušče | Kržišče | Laze pri Gorenjem Jezeru
Lešnjake | Lipsenj | Mahneti | Martinjak | Milava | Osredok | Otok | Otonica | Pikovnik | Pirmane | Podskrajnik | Podslivnica
Ponikve | Rakek | Rakov Škocjan | Ravne | Reparje | Rudolfovo | Selšček | Slivice | Slugovo | Stražišče | Sveti Vid | Ščurkovo
Štrukljeva vas | Tavžlje | Topol pri Begunjah | Unec | Zahrib | Zala | Zelše | Zibovnik | Žerovnica | Župeno

9 772386 0119006

3 Uvodnik

4 Intervju

Anka Petrič

6 Iz občinske hiše

9 Izpostavljam

10 Aktualno

12 Gospodarstvo

15 Ljudje med nami

Katja Vrenkova

16 Dogaja se

20 Kultura in kulturniki

24 Notranjska, obujena in dragocena

28 Šport

Toni Klučar

31 Dediščina

32 Mladi mladim

35 Obveščamo

36 Notranjski park

38 Razgibajmo možgane

39 Utrip

40 Napovednik

Notranjska

Google Play

App Store

Naloži brezplačno aplikacijo Občina Cerklje ob Gori in bodi obveščen o dogajanju!

Prenos iz App Store

NA VOLJOV Google Play

Slivniški pogledi – glasilo občine Cerklje ob Gori

Izdaja: Občina Cerklje ob Gori, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerklje ob Gori.

Fotografija na naslovnici: Maister in Dragonarji, fotograf: Ljubo Vukelič

Izid: vsak mesec, na začetku meseca. Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Cerklje ob Gori.

Cena: 2,78 evra za izvod s poštnino za naročnike izven občine Cerklje ob Gori. Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Cerklje ob Gori in prihodkov oglaševanja.

Odgovorna urednica: Maruša Opeka

Uredniški odbor: Marija Hribar, Gregor Mišič, Maruša Mele Pavlin, Polona Otoničar Pajk, Sabina Popsek Simšič

Urednik fotografije: Ljubo Vukelič

Lektoriranje: Polona Otoničar Pajk

Oblikovanje: Avrora AS, d. o. o.

Tisk: Para tiskarna, d. o. o.

Naklada: 4260 izvodov

ISSN: 2386-0197

☎ **Naslov uredništva:**

Slivniški pogledi
Cesta 4. maja 53
1380 Cerklje ob Gori

✉ **E-naslov:** urednistvo@slivniskipogledi.si

📘 **Facebook:** Slivniški pogledi

2024

LETO GENERALA
RUDOLFA
MAISTRA

Neprijetnost lahko zbudi prijetnost

© Ljubo Vukelič

Pred dobrima dvema letoma, tik preden sem jih dopolnil 33, sredi dneva prileti klic. Na vprašanje urednice Slivniških pogledov Maruše Opeka, če bi pisal za občinsko glasilo, sem v svoji glavi odgovoril »ja«, še preden ga je dokončala. Pred prijavo na razpis sem vseeno prebral prve tri številke Slivniških pogledov izpred desetih let. Spomnim se besed župana, ki je pisal o želji, »da nas

časopis zbliža«. Ne morem mimo vprašanja njemu in zdaj tudi sebi, ali je bila želja izpolnjena ... Odkar je časopis v dosegu mojih misli, ga rad pregledam. Nekaterim uvodnikom, ki so za moj okus prezahtevni, da bi bili zanimivi, se ognem ali pa vsebino nenamerno pozabim.

Tako. Pomlad je čas za opazovanje barv narave in prijazno odkritost. Čutim priložnost, da odkrijem še en košček svoje duše, ki se je prvih petnajst let življenja oblikovala pretežno ob Cerkniškem jezeru. Med pisanjem pomislim na izjemnost tega okolja. Da ne govorim o neizmerljivo visoki sposobnosti ljudi, vključujoč moja starša in druge bližnje. Nikakor pa ne morem mimo lastnega prepričanja, da višja miselna sposobnost pogosto tišči čustva in dožemanje sebe v kot. Najbrž ob nenehni zaposlenosti misli in izogibanju dolgčasu za to preprosto ni časa. Pa je tako zame prav?

Zelo redko sem v sebi zares občutil, da nečesa ne vem ali ne znam. Tudi ko se je zgodilo, si tega preprosto nisem priznal in sprejel. No, tega ne znam. Lažje z mislimi odidem v življenja drugih. Bolje se počutim, če kritiziram druge, ki si po mojih merilih to zaslužijo. Včasih jih je veliko in včasih so to tudi moji bližnji. V trenutku kritike so drugi slabši, jaz pa v lastnih mislih postanem boljši od njih. Pa je to edini način, da prikrijem svoje šibkosti in na njih za trenutek pozabim? Ko zijam v zapisano, opazim posebno potrebo: pokazati se drugim v lepših barvah, kot dejansko sem. Zakaj bi moral resničnost samega sebe skrivati? Skrivanje v moji pameti razumem kot izražanje nezaupanja ter umikanje neprijetnim trenutkom sramu. Nekateri bi lahko to poimenovali neiskrenost ali pa celo hinavstvo. Misliš eno, govoriš drugo, delaš tretje.

V trenutku pisanja zaznavam, kako se sproti popravljam, da bi bile moje besede popolne. V mojem nezavednem svetu ni napak. Kaj bi moral pri sebi spremeniti, da bi bilo drugače? Pa smo tam. Želim stopiti na pot reševanja, pa ne vem in ne znam, kako. Strokovne izkušnje mi govorijo, da se da. Koga naj ob Cerkniškem jezeru vprašam? Strokovnjaka za duševno zdravje? Koliko jih imamo v občini in koliko se o tem govori? Številna vprašanja in po mojem mnenju premalo odgovorov. Rešitve bom poiskal v prestolnici, po poznanstvih in najbrž proti plačilu. Pa imajo to možnost tudi ostali občani?

Potovanje po mislih in krajih se mi zdi del rešitve. Ni treba iti daleč, da se bolje spoznaš – le iz lastne vsakodnevne okolice in navad. Za nekatera spoznanja sem sicer moral odpotovati izven slovenskih meja, za izrazito doživljanje drugačnega pogleda tudi čez ocean. Marsikaj pa se je »premaknilo« ob pogovoru z osebami, s katerimi se običajno ne strinjam.

Prijateljica pravi, da je to moje leto. V moji starosti je pustila službo in kariero uspeha v rodni Poljski ter se prek večletnega postanka na Islandiji preselila na španski otok Tenerife. »Do not think it, feel it! (Ne razmišljaj, čuti!)« pravi. Ne strinjam se popolnoma, na vsak način hočem potrditi pravilnost svojega prepričanja. A čutim tudi moč njenih slovanskih misli, ki so vsaj malo podobne mojim. Razum je moje bistvo vsakdana, čutenje pa izzveni v sekundi. Včasih ga iščem globoko, zares globoko. Mislim, da prepoznavam njeno sporočilo. Razum v sodobnem svetu prehiteva po četrtem avtocestnem pasu, ki ga v Sloveniji ni, kot ljubitelju udobne in včasih hitre vožnje pa mi zelo manjka. Dva pasova za razum, en pas za čutenje, zadnji in najpočasnejši pa za ta trenutek.

Poskusimo razumeti bližnjega brez (pre)hitre sodbe in nenehnega vmesnega odpiranja ust. Samo poslušati in le opazovati. Umirjeno deliti lastne občutke, tudi neprijetne. V tem trenutku ni nihče kriv! Čas je za pogovor in raziskovanje. Tisto raziskovanje, ki ne postavlja sodb vsako sekundo. To se mi zdi pomemben košček k zadovoljstvu. Najbrž tudi k uspehu.

Tako. Breme je padlo. Pišem, da se osvobodim – pišem, da se spoznam. Mogoče sem z zapisanim dosegel ravno tisto, kar sem omenil v prvem odstavku in kar mi pri uvodnih besedah ni najbolj všeč. Draga bralka in bralec, rad bi vedel, kaj misliš – ta zapis je tudi zate!

Gregor Mišič

Anka Petrič

Sredi Begunj pri Cerknici stoji mogočna hiša, ki z napisom Janko Meden po več kot stoletju še vedno spominja na trgovca in gostilničarja. Čeprav se mu je življenje izteklo prehitro, se še danes imenuje Jankotova, Jankotovi pa so po domače tudi njegovi potomci. Vnukinja Anka Petrič živi v Cerknici, kot mlado dekle pa je z mamo in očetom v domačih Begunjah uspešno nadaljevala delo podjetnega dedka.

Kdaj sta v hiši delovali tisti prvi Jankotova gostila in trgovina?

Stari ata Janko Meden je bil iz Begunj, njegova mama pa Petričeva iz Selščka. Bil je lesni trgovec in tudi v Ameriki je bil. Ko je prišel domov, je leta 1908 naredil to hišo, v kateri so imeli trgovino in gostilno. Ko je bil star 44 let, je umrl. Stara mama je ostala sama z dvanajstimi otroki in je nato oddajala prostore v hiši. Tam so bili šola, pisarne, čevljar in trgovina. Otroci so se razšli in stara mama je spodnji del hiše prepisala mojemu očetu, takrat so odprli gostilno, kasneje smo odkupili tudi zgornje prostore.

Kdaj je to bilo?

Stari oče se je rodil leta 1876 in umrl 1920, do takrat so verjetno imeli gostilno in trgovino, stara mama, ki je bila rojena leta 1881, pa je umrla leta 1959 in takrat smo mi v hiši odprli gostilno. 15 let sem bila stara, ko sem začela delati tam. Pet, šest let sem delala v gostilni, nato sem se poročila v Cerknico, dobila službo v Delikatesi in bila tam do penzije. Ati je vodil gostilno, jaz in mami sva pa delali. Vedno smo imeli polno. Bili smo blizu cerkve, k nam so radi hodili fantje iz Bezuljaka, pogrebščine smo imeli, mami je kuhala tudi za učitelje, vedno so imeli kakšne seminarje v šoli. Gostilno smo zaprli po tistem, ko je ati zbolel, pa še jaz sem se poročila. Poročila sta se tudi sestra in brat in tako ni imel več kdo delati.

Ste kuhali vsak dan?

Hrano smo imeli samo, če so jo naročili. Za učitelje kosila, za pogrebščine pa smo kuhali golaž. Še zdaj mi reče znanec iz Begunj, da ne bo nikoli pozabil našega golaža. Mama je dobro kuhala – in to na velikem zidanem šporgetu še iz tastare Jankotove kuhinje.

Anka Petrič na pragu domače gostilne. (© Osebni arhiv)

Kje ste kupovali za gostilno?

Imeli smo dve njivi, trgovina je bila Matičičeva sredi Begunj, mesnica je bila pri Cencovih, vinotoč je imel pa Žumer v Cerknici. Še jaz sem hodi-la peš v Cerknico naročevat in so pripeljali vino, Zgonc je vozil sifon, šnopc so pa povsod doma kuhali in ga ponujali.

So takrat ženske sploh hodile v gostilno?

Ja, za novo leto. Zmeraj smo ime-li silvestrovanje in so prišli možakar-ji z ženami. Drugače pa ne, samo

» V šoli smo bili v pol ure, za nazaj smo pa vedno dolgo hodili.«

kakšenkrat moža poklicat. Spomnim se para, ona je bila iz Selščka, on pa Ljubljčan, kadar sta šla k njej do-mov v Selšček, sta prišla po dolini

k nam. Imeli smo dve sobi, v eni so bili šank in mize, druga je bila pa lov-ska so-ba, no, tam sta sedela in naročila nekaj za popiti in kavico. Meni se je to zdelo zelo nobel.

Kdaj se je gostilna napolnila? Zvečer?

Kar zmeraj je bilo polno, tudi biljard smo kupili, pa kvartali so radi. Šnopc se je takrat igralo. Je bilo kar dela. Spala sem do desetih, šla v gostilno in bila tam do konca. Nikamor nisem šla! Morda kdaj v nedeljo v kino. Vse dni smo imeli od-prto in dosti ljudi. Mi, trije otroci, že prej tudi po vasi nismo hodili.

So pri vas tudi balinali?

Ne, ni bilo prostora. Balinali so pri Cencovih, pa zdi se mi, da tudi pri Bonaču. Bonačeva gostilna je tudi še delovala takrat kot naša.

Trgovine pa vi niste imeli?

Ne, nekaj časa je bila tam v najemu tr-govina z mešanim blagom. Ati je, pre-den so odprli gostilno, delal tudi na občini.

V Cerknici?

Ne, ne, v Begunjah. V stavbi od župni-šča naprej je bila. Ati je bil dolgo tajnik, predsedniki so se menjali, matičarko so tudi imeli in slugo. Sluga je ob ne-deljah na enem kamnu prebral novice, sploh tiste, zanimive za kmete, pa po-što je nosil. Ati je imel trgovsko šolo, kar vsi so se izučili za poklice, morali so v šole, saj toliko otrok je moralo nekam iti.

Jankotova hiša je čudovita, ko ob njej zacveti vrtnica.

Mami jo je posadila, 70, 60 let mora biti stara. Dve vrtnici sta, brat lepo skrbi za njiju, rdeča in rozasta. Roza mora biti res stara, šipku je podobna.

Rekli ste, da so k vam hodili tudi učitelji. Katerih se najbolj spominjate?

Otrinovih, oba sta bila učitelja. Tri otroke sta imela, Mateja je bila toliko stara kot jaz. Taki prijateljski sva bili! Nato so se preselili v Črnuče, 16 let stara je umrla. Najprej so stanovali pri Žagarčku. To je bila lepa hiša, ko se gre po dolini v Selšček. Je ni več. Mlin je bil. Tako lepo je tam dišalo po moki, snažno se mi je zdelo vse tam. Ko so obnovili šolo, so se pa tja preselili, saj so naredili tudi stanovanje za učitelje. Jaz sem pol prvega razreda v šolo hodila še v Jankotovo hišo. Poleg Otrinovih je učila še Justi Rode. Njena mama je bila babca, zato smo ji rekli kar babčna Justi. Vsi trije so bili zelo fajn. Jaz sem še morala v prvo gimnazijo v Cerknico, za mano pa je bila v Begunjah že osemletka. Pri nas smo morali vsi trije otroci tudi na njivi delati. Spomnim se, da smo šli krompir

okopat, potem pa peš v šolo v Cerknico. Doli smo šli po glavni cesti, za nazaj

» Vse dni smo imeli odprto in dosti ljudi.«

pa poleti mimo Primozarja, pozimi pa po ledu, po potoku. V šoli smo bili v pol ure,

Gostilničar in trgovec Janko Meden je hišo pametno postavil sredi kraja. (© Ljubo Vukelič)

za nazaj smo pa vedno dolgo hodili. Veliko se nas je zbralo in je bilo zelo lušno.

Rekli pa ste, da Jankotove hiše nimate za svoj dom?

Ne, dom imam za svoj dom.

Kateri dom?

Tukaj, kjer je zdaj gasilski dom, je bil dom. Mi smo tam živeli, preden smo šli v Jankotovo hišo in bili oskrbniki. Majhno stanovanje smo imeli, ampak tam je bilo najbolj lušno. Za domom smo imeli njivo, uto, imeli smo tudi kokoši, zajce, prašiče, jance in uživali tam zadaj. Še dovolj družbe smo imeli, pet, šest nas je bilo, čisto dovolj. Tam so igrali igre, filme so vrteli in še veselice so imeli tam. Po vsaki veselici smo šli mulci gledat, če je komu kakšen denar padel na tla. No, naša družina je morala vse pospraviti in poribati. Jaz sem bila najmlajša, mami je vedno še pri meni malo potegnila, da se tega ni videlo.

Zdravo
izbrano iz kataloga ugodnosti

Veljavnost od 7. 3. do 22. 4. 2024
www.lekarnaljubljana.si

MAGNEZIJ 400 MG

Prehransko dopolnilo s sladilom vsebuje magnezijev citrat in riboflavin, v obliki cinka za pripravo napitka, okus pomaranče in limete. 20 vrečk. Prehransko dopolnilo ni namenjeno za vztrajno in raznovrstno prehrano.

redna cena: 10,60€ | cena s Kartico zvestobe: **8,48€ + 2** | **POPUST: 20%**

MASTER AID QUADRA MED

Zrečni obliži iz mehkega, netkanega materiala, z vpijno antibakterijsko blazinico za rane. Različne velikosti. Medicinski pripomoček.

5 Kartice zvestobe: **POPUST: 20%**

SYLLIFLOR TRPOTEC

Prehransko dopolnilo z naravno visoko vsebnostjo prehranskih vlaknin, vsebuje semenke lupine jajčastega trpotca v prahu, 200 g. Prehransko dopolnilo ni namenjeno za trajno in raznovrstno prehrano.

redna cena: 18,22€ | cena s Kartico zvestobe: **14,58€ + 3** | **POPUST: 20%**

MALČEK HLADILNO MAZILO

Namena je za vsakodnevno nego občutljive in suhe kože. 150 ml.

redna cena: 7,45€ | cena s Kartico zvestobe: **5,96€ + 2** | **POPUST: 20%**

MLEKO S PANTENOLOM

Priporočamo za nego telesa po vsakem sončenju, solanju, savni in pihanju. 200 ml.

redna cena: 9,35€ | cena s Kartico zvestobe: **7,32€ + 2** | **POPUST: 20%**

ALOE MILO ZA INTIMNO NEGO

S prebiotiki, probiotiki, hialuronsko kislino, oljem čajevca, izvlečkom grenivke in muškatne kačulje. ima pH 5, 250 ml.

redna cena: 10,90€ | cena s Kartico zvestobe: **8,72€ + 2** | **POPUST: 20%**

Za več informacij prelistajte katalog ugodnosti ali nas pokličite na brezplačno telefonsko številko **080 71 17!**

Cene s popustom iz ZDRAVO - kataloga ugodnosti veljajo v enotah lekarn Ljubljana, specializiranih prodajalnic LJSKA in ožnjena razpisovalnega sistema in v spletni lekarni ljubljana na www.lekarnaljubljana.si izključno ob predložitvi Kartice zvestobe lekarn Ljubljana ter zahtevnega števila jabotnih zvestobe, sicer veljajo redne cene. Šteje se simbolični popusti se ne štejejo. Potrditev velja od 7. 3. do 22. 4. 2024 oz. do prodaje zalog.

Strani ureja: **Maruša Opeka** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

19. skupščina Zveze društev general Maister

General in pesnik Rudolf Maister Vojanov, branitelj slovenske severne meje, se je rodil 29. marca 1874 v Kamniku in umrl 26. julija 1934 na Uncu pri Rakeku. Leta 2024 tako zaznamujemo 150. obletnico njegovega rojstva in 90. obletnico njegove smrti. Vlada Republike Slovenije se je spominu na generala Maistra in v čast njegovim izjemnim zaslugam za slovenski narod poklonila z razglasitvijo leta 2024 za leto generala Rudolfa Maistra. Spomin nanj in na borce za severno mejo pa že vrsto let ohranja Zveza društev general Maister, katere član je tudi Notranjsko domoljubno društvo general Maister (NDDGM) Unec. Ob pomoči NDDGM Unec in Občine Cerknica je krovna organizacija v naših krajih v soboto, 23. marca, organizirala 19. skupščino Zveze društev general Maister. Več kot 80 gostov iz vse Slovenije se je najprej ustavilo na Uncu, kjer sta domače društvo in Občina Cerknica pripravila sprejem s kulturnim programom, delegacija s predsednico **mag. Lučko Lazarev Šerbec** na čelu pa je k Maistrovemu spomeniku položila venec. Goste je sprejel in nagovoril tudi župan občine Cerknica **Marko Rupar**. Na skupščini v Kulturnem domu Cerknica je zveza svojim članom podelila bronaste, srebrne in zlate znake ter plakete generala Maistra. Ob podpori Enote za turizem Notranjskega parka so si delegati ogledali tudi Center za obiskovalce Cerkniško jezero in spoznali marsikatero zanimivost o naših krajih. ■

Koncert ob materinskem dnevu

Občina Cerknica v sodelovanju s Kulturnim domom Cerknica ob praznovanju dne, posvečenega mamam, pripravi poseben dogodek. Letos jim je ob simbolični vstopnini poklonila koncert **Slavka Ivančiča**, ki občinstva 24. marca ni pustil ravnodušnega. Na koncertu niso manjkale zimzelene skladbe, kot so Dober dan; Tina; Poišči me; Portorož 1905; Kar je res, je res; Sem takšen, ker sem živ; Ne bom pozabil na stare čase; Solinar; Mi ljudje smo kot morje; Jaz te nimam rad; Ti znaš; Črta; Nisem jaz; Ko mene več ne bo in še številne druge, nepogrešljive v repertoarju slovenskih glasbenih uspešnic. V 50 letih glasbene kariere, ki jih letos praznuje Ivančič, se je namreč nabralo veliko uspešnic. Slavko Ivančič pa poleg abrahama glasbenega ustvarjanja praznuje tudi okrogli osebni jubilej, zato je koncert poimenoval 50 + 70. Dogodka se je udeležil tudi župan občine Cerknica **Marko Rupar**, ki je poudaril, da so spodbuda, toplina in ljubezen v domeni mam in nam kažejo, za kaj je vredno živeti. ■

JP Komunala Cerknica obvešča

Pred tremi leti je bilo Javno podjetje (JP) Komunala Cerknica, d. o. o., uspešno pri prijavi na Javni poziv za izbor operacij za uresničevanje ciljev strategije lokalnega razvoja za Lokalno akcijsko skupino (LAS) Notranjska, financiranega iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. V okviru projekta ločenega zbiranja odpadnih olj so vsa gospodinjstva v občini Cerknica prejela brezplačne male gospodinjske posodice.

Na dvanajstih lokacijah obstoječih ekoloških otokov v občini Cerknica se je postavilo tudi velike zbirne posode. V teh dneh je Komunala Cerknica postavila zbiralnike odpadnega olja na novih lokacijah – na Dolenjem Jezeru in na Loškem v Cerknici. Nova zbiralnika sta še v Dolenji vasi in na Sinji gorici v Cerknici. Lokacije najbližjega zbiralnika za olje občani lahko preverijo na spletni strani www.ojo.si.

Kmalu bo čas tudi za urejanje vrtov in gredic, zato JP Komunala Cerknica občanke in občane obvešča, da lahko pri njih kupijo kompost, pakiran v vreče po 25 in 30 kilogramov. Nakup je možen v Zbirnem centru Cerknica. ■

Zbor občanov

V petek, 22. marca, je v večnamenski dvorani Doma krajanov v Begunjah pri Cerknici potekal zbor občanov za območje Begunj pri Cerknici in Selščka. Župan občine Cerknica **Marko Rupar** in direktor Javnega podjetja Komunala Cerknica **Peter Nelec** sta skupaj s svojimi sodelavci krajanom pojasnila plačilo komunalnega prispevka in priklop na kanalizacijsko omrežje. Projekt izgradnje kanalizacije Selšček in Begunje pri Cerknici v vrednosti 6,4 milijona evrov je zaključen. Naložba obsega gradnjo fekalne kanalizacije za naselji Selšček in Begunje pri Cerknici v skupni dolžini 10.753,67 m ter gradnjo štirih črpališč. Kanalizacijski sistem Selšček in Begunje pri Cerknici bo priključen na centralno čistilno napravo v Dolenji vasi. V sklopu del je bilo obnovljenih tudi 3320 m vodovodnega omrežja ter 267 vodovodnih priključkov. Uredila se je javna razsvetljava, kjer je bilo mogoče, pa se je zgradil tudi pločnik. Ustrezno se je razširilo cestišče od Cerknice do Begunj. Vsa dokumentacija je bila oddana za izdajo uporabnega dovoljenja. Direkcija RS za infrastrukturo bo svoje mnenje podala predvidoma sredi aprila 2024. »Ko bo občina pridobila uporabno dovoljenje, se bodo lahko začeli izvajati fizični priklopi,« je krajanom pojasnil župan in jim zagotovil, da bodo vse podrobnosti glede priklopov prejeli pisno, po pošti. ■

Naročite se na prejemanje računa prek e-pošte

Vabimo vas, da se namesto za klasičen račun v papirni obliki odločite za prejemanje računa prek elektronske pošte. Račun, prejet po elektronski pošti, enakovredno nadomešča račun v papirni obliki, pomeni pa do okolja prijaznejše poslovanje in enostavnejše rokovanje za uporabnika. Skupaj lahko z varčevanjem papirja, zmanjševanjem tiskanja in uporabo digitalnih poti prispevamo k ohranjanju narave in zmanjševanju stroškov tiska in poštne.

Na prejemanje računov za storitve Javnega podjetja Komunala Cerknica, d. o. o., se lahko prijavite na dva načina: (1) na portalu Moja komunala, kjer so omogočeni tudi vpogled v podatke odjemnega mesta, izdane račune, plačila in stanje obračunskega vodomera; naročanje na direktne bremenitve ter oddaja stanja vodomera – za obračun po dejanski porabi, povezava do portala: <https://moja.komunala-cerknica.si/>; (2) prek spletnega obrazca, ki je dostopen na: <https://www.komunala-cerknica.si.> ■

MEGADOM

URESNIČI IDEJE CENEJE!

VRTNARIMO

skupaj

kose • kosilnice • vrtno orodje • zemlja in gnojila

MEGADOM PODSKRAJNIK 01/7050 705

Občinski svet sprejel sedme spremembe OPN

V četrtek, 29. februarja, je bila v sejni sobi drugega nadstropja občinske hiše 8. redna seja Občinskega sveta Občine Cerknica. Na dnevnem redu je bilo trinajst točk.

Občinski svetniki so med drugim obravnavali Letno poročilo o izvedenih ukrepih iz akcijskega načrta lokalnega energetskega koncepta (LEK) in njihovih učinkih, iz katerega je razvidno, da je v spremljanje rabe energije vključenih 19 objektov v občinski lasti, v Cerknici deluje energetska pisarna, v okviru projekta dozidave cerkniškega zdravstvenega doma se je poskrbelo tudi za namestitvev sončne elektrarne, Občina Cerknica pa je že naredila prve korake v smeri, da s sončnimi elektrarnami opremi tudi preostalih 17 stavb v občinski lasti. Poročilo o delu v obdobju od 11. aprila 2023 do 23. januarja 2024 je občinskemu svetnikom podal tudi predsednik Nadzornega sveta Občine Cerknica **Anton Lah**. V tem času so se sestali na osmih sejah in izvedli dva nadzora, in sicer nad nalozbo širitve pokopališča Cerknica in nad poslovanjem Smučarskega kluba Cerknica.

V drugi obravnavi je bil potrjen Odlok o občinskih cestah, pri katerem je šlo za uskladitev z Zakonom o cestah (ZCes-2), ki je bil sprejet 29. oktobra 2022. Nacionalni zakonodaji in Zakonu o uresničevanju javnega interesa za kulturo, ki določa, da se javni interes za kulturo določi z nacionalnim in lokalnim programom za kulturo, pa sledi tudi Lokalni program kulture (LPK) občine Cerknica 2024–2027, ki so ga svetniki potrdili in bo kot strateški dokument kazal pot razvojnemu načrtovanju kulturne politike v občini Cerknica.

V drugi obravnavi je bil sprejet Odlok o občinskem prostorskem načrtu Občine Cerknica – spremembe št. 7; ID 2579 (SD OPN – št. 7). Predmet SD OPN – št. 7 je dopolnitev akta glede na utemeljene pobude občanov in drugih razvojnih potreb občine. Vse pobude ter pripombe in predloge, podane na javni razgrnitvi, so obravnavale občinske strokovne službe in komisija, ki jo je v ta namen imenoval župan. Obravnavane so bile z vidika skladnosti s cilji prostorskega razvoja občine, izhodišč strateškega dela OPN, upoštevanja varstvenih in varovalnih omejitev v prostoru, ustreznosti glede na urbanistična merila in možnosti opremljanja zemljišč za gradnjo. Vložena sta bila tudi dva amandmaja, ki so ju svetniki potrdili, nanašata pa se

na barvo kritine pri tipskih prostostoječih hišah in sodobnih prostostoječih hišah na nekaterih območjih poselitve. Svetnica stranke Naša Notranjska **Mojca Intihar** je podala obrazložitev na vložena amandmaja in povedala, da sta naselja Cerknica in Rakek vodilni naselja v občini in imata že izražene značilnosti urbanega naselja. »V delih, kjer identiteta prostora ni jasno izkazana, se izjemoma dopusti tudi barva kritine v temno sivi barvi. Gre za nove soseske na robovih, in sicer Loško, Peščenk, Sinja gorica ter Dovce,« je povedala. Na območju navedenih sosesk so temno sive strehe sicer že prisotne. Tudi župan občine Cerknica **Marko Rupar** je bil sprejetju amandmajev naklonjen.

Na februarski seji so občinski svetniki potrdili tudi prvi rebalans proračuna 2024, ki je bil potreben zaradi za 6,59 odstotka višjih prihodkov. Glede na Odlok o proračunu Občine Cerknica za leto 2024 se predvideva za dober milijon evrov višje prihodke iz naslova Načrta za okrevanje in odpornost za projekt Kanalizacija Selšček in Begunje pri Cerknici, ki naj bi bili s strani Ministrstva za naravne vire in prostor nakazani v prvi polovici leta. Spremembe je bilo treba uskladiti tudi na odhodkovni strani. Pri investicijah se načrtovani odhodki zvišajo za 336.400 evrov. V rebalans se je v višini 47.000 evrov uvrstila nova proračunska postavka Gasilski dom Martinjak, 234.400 evrov več bo namenjenih postavki Kanalizacija Dolenje Jezero, za 30.000 evrov se bo povečala postavka za nadaljevanje gradnje kanalizacije Begunje, Selšček v Cerknici, 10.000 evrov bo več za obnovo občinskih stanovanj in 15.000 evrov za dokončanje obnove Doma na Slivnici. Za 200.000 evrov je Občina Cerknica zmanjšala tudi zadolževanje.

Avtor: Marko Matičič

Vranjedolska jama z nagrado Viljema Puticka

Nagrado Viljema Puticka se podeljuje za najboljši prispevek k slovenskemu jamarstvu v preteklem letu. Za leto 2023 je bilo kot najboljši dosežek izbrano odkritje Vranjedolske jame pri Cerkniškem jezeru. Drugo in tretje mesto si delita Brezno Vstala Primorska na Kaninu in potop prek trinajstih sifonov v jami Dimnice pri Kozini.

Razglasitev organizira Društvo za raziskovanje jam Ljubljana, nagrajenca pa določi strokovna komisija, sestavljena iz krasoslovcev Inštituta za raziskovanje krasi in izkušenih jamarjev. Kar je še posebej pohvalno, nagrajencu pripada tudi sponzorska denarna nagrada.

Vranjedolska jama je dobila svoje ime po manj znani veliki udornici Vranji dol. Prehod v notranjost in spodnje rove je bil odkrit lansko leto spomladi. Spada v doslej neznani odtočni sistem pretakanja vode iz Cerkniškega jezera pod Javornikom v Rakov Škocjan.

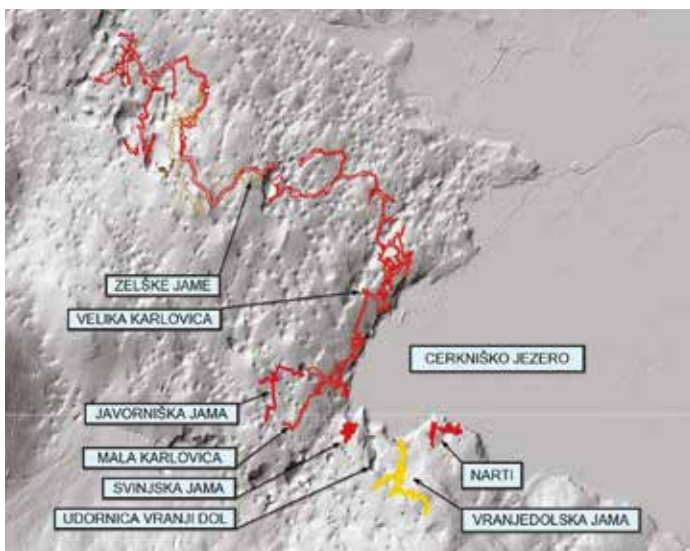
Svojo dimenzijo osupne Jezerkotova dvorana dolžine 90 m, širine 35–50 m in višine do 15 m. Strop sestavlja niz ravnih plošč, ki so lepo stopničasto na okroglo odlomljene. Po tleh je večinoma blato, zbrano v visoke grebene. Na več mestih so rovi okrašeni s kapniki in ponvicami, zato se raziskuje samo po začrtani poti.

Jama je zelo razvejana in veliko rovonov je še nepregledanih. Med zadnjim raziskovanjem smo vztrajali po rovu, ki gre najbolj južno v masiv Javornika. Na koncu se odpre nova dolga dvorana z balvani; daleč naprej pa črnina za prihodnja raziskovanja. Trenutno izmerjenih je 1694 m dolžine, globina jame je 111 m.

Rov v Vranjedolski jami (© Matej Zalokar)

Iz Cerkniškega jezera se voda pretaka po več vzporednih ločenih rovih. V Jamskem zalivu si sledijo od severa proti jugu naveze Velika Karlovica–Zelške jame, Mala Karlovica–Javorniška jama ter manjši požiralniki pod Svinjsko jamo in Narti z Vranjedolsko jamo kot skupnim zbiralnikom. Vodovje se mora nekje pod Javorniki združiti in pride ven v Kotlu in Očesih. Samo upamo lahko, da se rov ne konča in da v nadaljevanju odkrijemo še katero skrivnost pretakanja vode proti Rakovemu Škocjanu.

Topografska karta s tlorisi odtočnih jam Cerkniškega jezera (© Kataster Jamarske zveze Slovenije)

Ekipa prvonagrajencev (© Arhiv Jamarskega društva Rakek)

NMP v ZD Cerknica brez sprememb

Vlada Republike Slovenije (RS) je 15. februarja objavila Uredbo o programih storitev obveznega zdravstvenega zavarovanja, zmogljivostih, potrebnih za njegovo izvajanje, in obsegu sredstev za leto 2024, ki naj bi naslavljala potrebe pacientov, se osredotočala na krajšanje čakalnih dob in izboljševala dostopnost čakajočih do prvih pregledov specialistično-ambulantnih obravn.

Reorganizacija

Vlada RS se, kot piše na spletni strani Ministrstva za zdravje, zaveda vseh izzivov, s katerimi se srečuje slovenski zdravstveni sistem. Z uvedbo ambulant specializantov družinske medicine in vzpostavitvijo novega standarda ambulante naj bi uredba prinesla večjo dostopnost do osebnega zdravnika. Z željo, da bi razbremenilo zdravnike in izboljšalo oskrbo bolnikov, se je ministrstvo odločilo tudi za optimizacijo mreže urgentnih centrov in preoblikovanje mreže nujne medicinske pomoči. Urgentni centri so vzpostavljeni v Brežicah, Celju, Izoli, Mariboru, Murski Soboti, Novi Gorici, Novem mestu, Slovenj Gradcu, Trbovljah in na Jesenicah ter Ptujju. Satelitski urgentni centri (SUC) pa so z uredbo določeni v zdravstvenih domovih Kočevje, Postojna, Tolmin, Sežana, Idrija, Ilirska Bistrica, Šmarje, Sevnica, Kranj, Velenje, Litija, Črnomelj, Škofja Loka, Domžale ter skupaj v zdravstvenih domovih Ivančna Gorica in Grosuplje. V SUC naj bi izvajali triažo in opazovanje v obsegu po en tim. »Z vzpostavitvijo satelitskih urgentnih centrov bodo akutno bolni prejeli hitrejšo oskrbo,« so prepričani na ministrstvu, »po drugi strani pa na ta način razbremenimo urgentne centre, ki so namenjeni

življenjsko ogroženim pacientom. Satelitski urgentni centri bodo kadrovsko in tehnično opremljeni za zagotavljanje hitre in kakovostne nujne obravnave pacientov bližje domu.«

Tako imenovani srečevalni sistem, kot ga predvideva uredba, naj bi zagotovil hitre odzive nujnih reševalnih vozil in razbremenil dežurnega zdravnika, ki bo odslej na teren odšel le takrat, ko bo to zahtevalo stanje pacienta. »Intervencije bo izvajal skupaj z diplomiranim zdravstvenikom, v vozilu urgentnega zdravnika. S tem bo večja tudi njegova razpoložljivost v ambulanti,« določila uredbe razlagajo pristojni.

Dileme

V Zdravstvenem domu (ZD) dr. Božidarja Lavriča Cerknica so z dopisom 5. marca 2024 Ministrstvo za zdravje opozorili na dve dilemi, povezani z novo uredbo, in sicer glede vloge dežurnega zdravnika v matičnem ZD ter glede dežurne

službe. Program nujne medicinske pomoči (NMP) za leto 2024 opredeljuje 37. člen Uredbe o programih storitev obveznega zdravstvenega zavarovanja, zmogljivostih, potrebnih za njegovo izvajanje, in obseg sredstev za leto 2024. Predvideno pa je, da se določeni programi v letu 2024 prestrukturirajo in zamenjajo. ZD Cerknica zagotavlja neprekinjeno zdravstveno varstvo po programu DS 3a (dežurna služba 3a), ki pa se s 1. aprilom 2024 zamenja s programom VUZ (vozilo urgentnega zdravnika) in se vzpostavi pri izvajalcih NMP na lokacijah, kjer so predvideni SUC, in pri izvajalcih NMP, ki zagotavljajo na svojem območju oskrbo za več kot 35.000 prebivalcev. To pomeni, da se za potrebe delovanja zdravnika NMP po principu srečevalnega sistema MOE NRV (mobilna enota nujnega reševalnega vozila) koristi zdravnik NMP iz ZD Postojna, kjer je predvideno delovanje SUC. Hkrati je iz priloge 16 te uredbe razvidno,

da po 7. aprilu 2024 ZD Cerknica za zagotavljanje neprekinjenega zdravstvenega varstva ostaneta enota MOE NRV in dežurna služba.

Vloga dežurnega zdravnika v matičnem ZD

Kot so navedli v ZD Cerknica, se po veljavni uredbi za potrebe delovanja zdravnika v NMP zagotavlja izključno po principu srečevalnega sistema MOE NRV. »V našem primeru zdravnika NMP iz Postojne,« so zapisali. Ob tem so opozorili na dejstvo, da se bo dostopni čas zdravnika na intervencijo, ki bo nujno potrebovala zdravnika, bistveno podaljšal, še posebej takrat, ko bo o nujnosti prisotnosti zdravnika odločalo NRV (nujno reševalno vozilo) na kraju dogodka. »S tem pa se bo bistveno zmanjšala tudi uspešnost zdravljenja akutnih stanj, ki zahtevajo hitro obravnavo,« so zapisali. Dodali so, da je iz priloge 16 razvidno, da ima ZD Postojna s 1. aprilom 2024 priznana eno VUZ enoto za pokrivanje celotnega področja svojega ZD in po novem tudi za celotno področje, ki ga trenutno pokriva matični ZD Cerknica (občane občin Cerknica, Bloke in Loške dolina).

Spraševali so se, ali bo eno vozilo (VUZ) z urgentnim zdravnikom zadostovalo za pokrivanje vseh nujnih stanj, ki bodo zahtevala prisotnost zdravnika za tako veliko področje.

V dežurni službi zdravnik brez zdravstvenega tehnika

Druga dilema, ki jo je v svojem dopisu ministrstvu navedel ZD Cerknica oziroma zanj direktorica **Olga Doles**, dr. med., spec. splošne medicine, pa je, da kadrovski normativ za organizacijo dežurne službe oziroma za pokrivanje vseh potreb pacientov v času dežurne službe (tedenske noči, sobote, nedelje in prazniki) predvideva samo zdravnika in ne tudi zdravstvenega tehnika, kar bi za ZD Cerknica pomenilo veliko težavo. »V času 24-urne službe obravnavamo od 20 do 40 pacientov (nujne preveze, parenteralna terapija, hišni obiski v domu za ostarele in na terenu, paliativna oskrba na terenu, nujni posegi v dežurni službi, oskrba poškodb, obravnava motenj ritma, bolečine v prsih, težkega dihanja, pregledi bolnih otrok ...). Ekipa NRV je na terenu v povprečju tri do pet intervencij v 24 urah, na eno intervencijo pa odpadeta dve do tri ure – odvisno od lokacije dogodka,« so zapisali v ZD Cerknica. Posledica omenjenih dejstev je, da dežurni zdravnik v času posredovanja NRV ekipe na terenu v ZD ostane sam. Nadaljevali so: »Brez pomoči zdravstvenega tehnika pa zdravnik sam ne more opravljati vseh storitev, ki jih pacient v dežurni službi potrebuje. Zdravstveni domovi, ki zagotavljamo dežurno službo v kadrovskem normativu, nujno potrebujemo priznanje zdravstvenega tehnika ali diplomiranega zdravstvenika za delo v dežurni službi.«

»Zaposleni v ZD Cerknica poznamo vizijo, vrednote, načela in namen strategije razvoja zdravstvene dejavnosti

na primarni ravni. Ena osnovnih vrednot strategije pa je tudi osredotočenost na pacienta in pravilna dostopnost do zdravstvenih storitev, med drugimi tudi dostopnost ne glede na kraj bivanja,« so napisali v zaključku dopisa in poudarili, da bodo še naprej zagotavljali 24-urno zdravstveno varstvo za prebivalce vseh treh občin ustanoviteljic (občine Cerknica, Bloke in Loška dolina) na lokaciji matičnega ZD v Cerknici. Njihova zahteva pa je v standardu dežurne službe priznani zdravstveni tehnik ali diplomirana medicinska sestra, da bodo lahko finančno pokrivali omenjeno zaposlitev. Z omenjeno problematiko so ministrstvo pred poslanim dopisom seznanili tudi ustno.

Brez sprememb

Kot je za Slivniške poglede povedala direktorica Olga Doles, uradnega pisnega odziva glede naštetih dilem ni, so jim pa na resornem ministrstvu zagotovili, kar je za občane najpomembnejše, da tudi po uveljavitvi omenjene uredbe za organizacijo službe NMP v ZD Cerknica ne bo sprememb. »Tudi od 7. aprila dalje delamo

po starem, imamo dežurno službo in imamo NMP ekipo,« potrjuje Dolesova, ki v kratkem pričakuje tudi pisna zagotovila ministrstva. Meni pa, da bo moralo ministrstvo zaradi specifik zdravstvenih domov pri organiziranosti NMP z zavodi pogovore voditi individualno. Zaradi pomanjkanja ekip in kadra ocenjuje, da bo tudi sicer uveljavitev uredbe v 37. členu, ki obravnava program NMP, v praksi težko izvedljiva. Prepričana je, da zdajšnji sistem NMP dobro deluje, zato se čudi, da ga na ministrstvu želijo spreminjati z dražjim in slabšim. Tudi župan občine Cerknica **Marko Rupar** ne razume vnovičnih tendenc po reorganizaciji, saj so občine v zadnjih letih že večkrat odločevalcem predstavile nujnost dobrega organiziranja NMP, tudi v oddaljenih krajih. Pri reševanju življenj namreč šteje vsaka minuta. Občine Cerknica, Bloke

in Loška dolina, ki jih pokriva ZD Cerknica, proračunska sredstva namenjajo za nakup ustrezne opreme, reševalnih vozil, zagotovitev ustreznih prostorov, zato občinsko vodstvo in občani upravičeno pričakujejo, da so jim storitve in hitra zdravstvena oskrba na

voljo. ZD Cerknica ima sicer organizirano dežurno službo in službo NMP 24 ur na dan, vse dni v letu, ponoči, ob sobotah, nedeljah in praznikih. Občanom je tako ves čas na voljo dežurni zdravnik, obravnavajo urgentne primere, pri katerih sta potrebna oskrba in transport v spremstvu zdravnika, skrbijo za terminalno bolne in umirajoče, opravljajo hišne obiske, mrliške ogleda ter urgentne primere v domu starejših občanov. Ob sočasni nujni intervenciji na terenu pa sodelujejo z ekipama NMP ZD Postojna in ZD Logatec. Kot za konec še enkrat poudari Olga Doles, sistem deluje, obvladujejo ga tudi kadrovsko, zato res ni potrebe, da bi ga drugače organizirali.

» Ekipa NRV je na terenu v povprečju tri do pet intervencij v 24 urah.«

» ZD Cerknica ima sicer organizirano dežurno službo in službo NMP 24 ur na dan, vse dni v letu, ponoči, ob sobotah, nedeljah in praznikih.«

Si to, kar ješ

Naslov članka je pravzaprav stoletja star pregovor, ki izvira iz ajurvedske medicine, in tudi grški filozof Hipokrat je učil, naj bo hrana naše zdravilo. Pa vendar se zdi, da več, kot vemo o hrani, manj kakovostno se prehranjujemo, in če bi sledili vsem usmeritvam, nasvetom in načinom prehranjevanja, bi se preprosto izgubili.

Marija Primožič je 92-letna gospa, ki v življenju ni bila zares bolna: »Najboljši recept, ki ga imam, je, da je treba vsega po malo. Veste, včasih je dobro biti tudi malo lačen.« Pove, da so v preteklosti hrano redko zavrgli: »Hrane ni bilo nikoli preveč na mizi in večino smo pridelali doma; če je kaj ostalo, so pa kokoši pojedle.«

V Sloveniji je dan brez zavržene hrane 24. aprila. Leta 2023 ga je razglasila Vlada Republike Slovenije. Po podatkih Statističnega urada RS (SURS) je skupna količina odpadne hrane v Sloveniji leta 2013 znašala okoli 118.000 ton, leta 2021 okoli 154.000 ton, leto pozneje pa malo manj – 150.839 ton. Vsak od nas v povprečju zavrže dobrih 72 kilogramov hrane v enem letu. Po oceni SURS je bilo med odpadno hrano 40 odstotkov užitnega dela, okoli 60 odstotkov pa je bilo neužitne hrane, kot so kosti, olupki, jajčne lupine in podobno.

V Evropski uniji vsako leto zavržemo skoraj 59 milijonov ton hrane (131 kilogramov na prebivalca). Tržna vrednost te je ocenjena na 132 milijard evrov. Več kot polovico odpadne hrane (53 odstotkov) zavržejo gospodinjstva, sledita pa sektorja predelave in proizvodnje (20 odstotkov). Da bi pospešili prizadevanja Evropske unije na tem področju, Evropska komisija predlaga, naj države članice do leta 2030 za 10 odstotkov zmanjšajo količino odpadne hrane v predelavi in proizvodnji ter za 30 odstotkov (na prebivalca) skupaj v maloprodaji in potrošnji (restavracije, prehranske storitve in gospodinjstva).

Organizatorica prehrane v Osnovni šoli Notranjski odred Cerknica **Mojca Dovjak** pravi, da se količina odpadkov razlikuje od tedna do tedna. Ostanke hrane prevzame podjetje, ki se ukvarja z organskimi odpadki. »Šola se s kompostiranjem ne ukvarja, prav tako ostankov hrane ne prevzema nobena lokalna kmetija,« potrdi.

Na svetovni ravni se po pojasnilih kmetijskega ministrstva približno tretjina vse hrane, proizvedene za ljudi, zavrže, kar znaša približno 2,3 milijarde ton letno. Seveda gre tudi za negativen vpliv na varnost preskrbe s hrano.

Kakovost živil

Zadnjih nekaj let lahko spremljamo dvig cen hrane, kar pa se ne odraža nujno v kakovosti, zato je pri nakupu potrebna previdnost. To potrdi tudi **Eneja Debevec** iz podjetja LOA: »Vsako leto nekaj prinese in to zelo vpliva na odkupno ceno hrane.« Poudari, da morajo kmetje od pridelkov živeti in ne le zgolj preživeti, to seveda terja višjo ceno. »Nikakor ne smemo primerjati lokalno pridelane hrane z uvoženo, ki je velikokrat

plod izkoriščanja ljudi in zelo slabe kakovosti,« še razloži sogovornica. Eneja Debevec odkupuje pridelke od certificiranih kmetov. Kot pove, podjetje sodeluje s poznanimi kmeti. Pojasni, da so se tudi sami certificirali, zaradi česar lahko za-

gotavljajo verigo preverjenih in kakovostnih izdelkov. »To pa ni možno vedno in težave imajo predvsem manjše kmetije, ker si tovrstna certificiranja težko privoščijo, čeprav pridelujejo kakovostno hrano,« doda. V šoli dobavitelje za prehrano izbirajo prek javnega naročila, kjer je poleg cene eno izmed meril tudi kakovost izdelka. »Določen odstotek živil smemo naročiti prek kratkih verig, zato smo začeli sodelovati s kmeti iz bližnjih vasi, čebelarji ter dobaviteljem, ki povezuje kmete širše Slovenije,« razloži Mojca Dovjak.

Dietetičarka v DEOS, Centru starejših Cerknica **Anita Žnidaršič** pove, da kakovost hrane v DEOS preverjajo vodje kuhinje. »Če ugotovijo,« pojasni, »da hrana ni kakovostna, jo tudi

» Recept Marije Primožič za dolgo življenje je, da je treba vsega po malo in biti včasih tudi malo lačen. «

zavrnejo, saj nam je ključno, da stanovalcem zagotovimo kakovostno hrano, zato je tudi pri izbiri dobaviteljev kakovost ponujenih živil eden ključnih kriterijev.« V DEOS po besedah sogovornice nakupujejo tudi lokalno hrano, največkrat so to mleko in mlečni izdelki, meso in mesni izdelki ter jajca.

Anita Žnidaršič meni, da velja splošno prepričanje, da vsa hrana, ki jo kupimo v trgovini, ni (dovolj) kakovostna: »Kakovost kmetijskih pridelkov in živil predpisuje evropska in nacionalna zakonodaja, zato morajo vsi izdelki, ki so na trgovinskih policah, izpolnjevati vsaj minimalne standarde kakovosti.« Dodatno pa je zagotovljen tudi inšpekcijski nadzor, se pa seveda zgodi, da pride do potvorb ali kontaminacij, kar privede do odpoklicev živil.

Ali oblikovanje jedilnikov predstavlja izziv?

Oblikovanje in naročanje šolske prehrane sta vezana na zakonodajo in smernice, ki jih ta zahteva. »Še vedno je najtežje uskladiti smernice z željami učencev, seveda bi jedli vso hrano, ki je odsvetovana, se pa seveda trudimo, da upoštevamo tudi njihove želje,« pravi Mojca Dovjak. Učenci imajo še vedno raje bel kruh kot polnozrnat in sladki namaz vedno prevlada zelenjavnega, raje imajo »poli« salamo, šunko. Sicer pa opaža spremembe pri uživanju svežega sadja in zelenjave in tudi ajdova kaša je pri kosilu precej

»popularna« jed. V okviru projekta »Šolska shema« enkrat mesečno na stojnici ponudijo lokalno sadje in zelenjavo ter živila, ki po navadi niso pogosto na jedilniku.

Prehrana in zdravje sta neločljivo povezana, saj po besedah Anite Žnidaršič s kakovostno in varno pripravljeno hrano pripomoremo k ohranjanju in izboljšanju zdravja, po drugi

strani pa slaba kakovost hrane lahko pripomore k nastanku bolezni. Tako kot pri oblikovanju šolskega jedilnika se tudi pri oblikovanju jedilnika za starejše trudijo, da zadostijo vsem potrebam, torej, da obrok vsebuje kakovostno

beljakovinsko živilo, škrobno živilo, zelenjavo in/ali sadje ter nekaj maščob. Je pa treba upoštevati, da uravnotežen obrok nikakor ni enak za vse in da se naše potrebe lahko precej razlikujejo. »Kaj naše telo potrebuje, je odvisno od starostnega obdobja, v katerem smo, življenjskega sloga, telesne dejavnosti, bolezenskega stanja,« še pojasni Anita Žnidaršič.

Pomembno je tudi, da smo do tega, kar slišimo in vidimo, ko gre za kakovost hrane ali mnenje, kaj je zdravo in kaj ne, kritični. »Vsak naj se osredotoči na svoje potrebe in cilje,« poudari sogovornica. Doda, da nobeno živilo ni samo po sebi slabo: »Zato je izločanje določenih skupin živil iz prehrane nesmiselno, razen seveda, če so za to utemeljeni razlogi, s tem namreč zelo osiromašimo kakovost našega jedilnika.«

»Oblikovanje in naročanje šolske prehrane sta vezana na zakonodajo in smernice, ki jih ta zahteva.«

Poslovno svetovanje podjetniškega inkubatorja tudi v Cerknici

www.cerknica.si @ Ljubo Vukelič

Novembra 2023 je občina Cerknica dobila nov prostor za podjetniško sodelovanje (coworking). Od 26. marca naprej so poslovne svetovalke Mrežnega podjetniškega inkubatorja Perspektiva vsem zainteresiranim potencialnim podjetnikom začetnikom vsak torek od 13. do 16. ure oziroma po predhodnem dogovoru tudi v dodatnih terminih na voljo za poslovno svetovanje tudi v Cerknici, v prostoru za podjetniško svetovanje (coworking) na naslovu Partizanska 2 a, Cerknica.

Brezplačne storitve Mrežnega podjetniškega inkubatorja Perspektiva zajemajo individualno svetovanje, mentoriranje, poslovna izobraževanja in usposabljanja, podporo pri vstopu na tuje trge, iskanje finančnih virov in podporo pri pripravi vlog, povezovanje s podjetniki v skupnosti in izven ter povezovanje z inkubatorji po svetu.

Vabijo, da se jim interesenti javite na e-naslov info@inkubator-perspektiva.si ali na telefonsko številko 051 311 656. Veselijo se srečanja z vami in odkrivanja novih podjetniških potencialov. ■

Komisija CERN obiskala podjetje Elgoline

Nejc Gornik @ Arhiv podjetja Elgoline

Strokovna skupina Evropske organizacije za jedrske raziskave (CERN) na čelu z direktorico za mednarodne odnose **Charlotte L. Warakulle** in direktorjem za raziskave in znanstveno računalništvo **prof. Joachimom Mnichom** je v Sloveniji preverjala, ali naša država izpolnjuje ključna merila za polnopravno članstvo v tej ugledni mednarodni organizaciji. Poleg ostalih dejavnosti je petčlanska strokovna skupina skupaj s predstavniki Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in inovacije na čelu z **mag. Petrom Volaskom** 20. februarja obiskala tudi cerkniško podjetje Elgoline, ki prek Instituta Jožef Stefan uspešno sodeluje s CERN že 20 let. Za celotno delegacijo je predstavitev podjetja pripravil prokurist **Nejc Gornik**, ogled proizvodnje, kjer se izdelujejo fleksibilna tiskana vezja za CERN, pa je potekal pod vodstvom vodje proizvodnje **Jožeta Šege**. Strokovna skupina je bila s predstavitvijo in ogledom zelo zadovoljna. Na podlagi dvodnevnega obiska v Sloveniji bo pripravila poročilo o stanju pripravljenosti naše države na polnopravno članstvo in ga predala najvišjemu organu – Svetu CERN, ki bo odločal o potrditvi polnopravnega članstva Slovenije. Uradni sprejem se pričakuje v začetku leta 2025. ■

Vabilo na predavanje o učinkoviti rabi energije

Svetovalna mreža Ensvet @ Ljubo Vukelič

Življenjski stroški so vsak dan višji, povprečno gospodinjstvo v Sloveniji za ogrevanje hiše in sanitarne vode v povprečju še vedno porabi več kot dve tretjini celotne energije. Da bi izdatke za ogrevanje v gospodinjstvih vsaj nekoliko zmanjšali, vas v torek, 16. aprila, ob 17.00 vabimo na pogovor o učinkoviti rabi energije v gospodinjstvu v sejno sobo občinske uprave v drugem nadstropju (Cesta 4. maja 53, Cerknica).

Neodvisni energetske svetovalec **Lucjan Batista** iz svetovalne mreže Ensvet bo skozi teme: novi trendi zagotavljanja energetske učinkovitosti, majhni ukrepi za večjo energetske učinkovitost, celovita energetska sanacija hiše, mehanizmi zagotavljanja energetske učinkovitosti tudi za finančno šibkejša gospodinjstva in spodbude EKO sklada približal načine, kako pravilno pristopiti k učinkoviti rabi energije in s tem zmanjšati izdatke v družinskem proračunu. Pred predavanjem in po njem bo na voljo tudi za vprašanja in individualno svetovanje. ■

Avtorica: Polona Otoničar Pajk Fotografija: osebni arhiv

Katja Vrenkova

Katja Vrenkova z Rakeka, ki je nedavno stopila na samostojno podjetniško pot, se opiše kot tiha in neopazna oseba, ki rada deluje iz ozadja. Je scenska oblikovalka, ki v svojih delih išče nove poglede in tehnologije v likovni umetnosti.

Katja se je že v osnovni šoli najbolje počutila pri umetniških predmetih. Po pouku je svoj prosti čas zapolnila z likovnim, fotografskim, pevskim, bralnim in folklornim krožkom ter učenjem klavirja v glasbeni šoli in tolkal v godbeni šoli. »Med naborom različnih šol, ki bi jih rada obiskovala, sem se odločila za tisto, ki je imela najprivlačnejšo arhitekturo, tisto, v kateri sem se počutila najbolj domače – Srednjo šolo za oblikovanje in fotografijo Ljubljana,« razloži. Po zaključeni gimnaziji se je odločala med študijem krajinske arhitekture in restavracije na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje. »Ljubezno do ohranjanja umetnostne zgodovine me je bolj prevzela,« pove. Prakso in zaključno diplomsko delo je opravljala v Narodni galeriji. V diplomskem delu je obravnavala delo domačega slikarja Lojzeta Perka. Na vprašanje, ali je on njen najljubši slikar, pove: »Osebnostno nimam najljubšega slikarja. Zagotovo pa mi veliko pomeni kot domač slikar in tudi pri izbiri diplomskega dela sem prosila, če bi lahko v depoju galerije našli njegovo delo, ki bi ga lahko restavriral.« Meni, da je Lojze Perko na Notranjskem spoštovan umetnik, saj so njegove slike ponosno izobešene na stenah notranjskih domov. Tudi ona ima karikaturu svojega dedka, ki ga je narisal Lojze Perko. »Mi je pa žal, da so kvalitete njegovega slikarstva nekoliko prezrte izven našega okoliša,« pove.

Končni produkt Katjine magistrske naloge pa je bila knjiga. V njej je Katja združila več panog – kostumografija, scenografija, lutkarstvo, fotografija in ilustracija. Sprva je iskala že napisano literarno predlogo, vendar ni našla ničesar, kar bi jo spodbudilo k razmisleku, zato se je odločila za avtorsko predlogo. Z raziskovanjem in razčlenjevanjem lastnega besedila je v zgodbi našla mnogo več simbolov, kot si jih je zamislila med pisanjem. Te simbole je prenesla v izris makete in začetne skice upodobljenih likov. Sprva naj bi bil projekt animacija (stop motion), zaradi časovne omejitve pa se je

spremenil v idejo fotografskih ilustracij, v katerih nastopajo lutke. V leposlovju za odrasle so ilustracije kot splošni pojem redkost. Tovrstni pristop uporabe ilustracij fotografija – lutka, ki je sicer v svetovni literaturi neobičajen, v Sloveniji pa neznan, ji je predstavljal dodaten izziv. Zaradi neverjetnega odziva mentorjev in nekaterih strokovnih sodelavcev se je pozneje odločila, da bo knjigo izdala v samozaložbi.

»V zadnjem mesecu pa vse kaže, da izdaja knjige ni bila končni cilj in bodo lutke morda kmalu stopile izven platnic ter svojo zgodbo povedale tudi pred gledalci,« zaupa.

»Zapustiti preteklost – otroštvo; zapustiti sedanjost – smrt najbližjih in zapustiti prihodnost – lastna smrt,« so bili glavni motivi, skozi katere je iz nje po razmisleku Katja oblikovala zgodbo, ki morda bralcu smrt predstavi na bolj pozitiven način. »Izhajam iz družine, kjer v pogovorih mrtvi dobijo enako pozornost kot živi. Moji predniki na nek način še vedno sobivajo z nami. Smrt kot taka je lahko zelo prijetna tema, če jo romantiziraš in ostaja na distanci,« razloži. S pisanjem zgodbe je v osnovi želela ohraniti romantiko, pravljичnost in nežnost dojemanja minljivosti, obenem pa v vse ostale dele zgodbe vključiti motive, ki umiranje in smrt delajo zares grozljiva, morbidna. S tem se tudi sama težko spopada. Motiv za naslov knjige Vbod hipnosti opiše tako: »Sunkovitost in bolečino med umiranjem in smrtjo sem primerjala z vbovom šivanke, hipnost pa predstavlja hitro minevanje življenja.«

V prostem času Katja obiskuje tedenska srečanja likovne sekcije Kulturnega društva Rak Rakek. Rada ustvarja unikatna rojstnodnevna darila, kot so ilustracije za otroke in kolaži iz fotografij. Ko se zunaj otopli, pa jo na delo pokliče tudi okrasni vrt, je namreč ljubiteljica narave in živali. Pred dvema letoma je iz zavetišča posvojila skobčevko Brontë in kmalu se ji je pridružil še Louie. »Sta navihani in izredno inteligentni živalici. Njun najljubši prostor je najvišja veja leskovega grma, ki sem jima ga postavila v sobi,« zaključuje.

Katja Vrenkova deluje v senci, vendar je njena umetnost in kreativnost vedno prisotna. Njena dela so bogata s simboliko in zanimivimi perspektivami. Njena ljubezen do umetnosti in ohranjanja zgodovine jo vodi do zanimivih projektov, ki združujejo različne umetnostne discipline. Njena knjiga Vbod hipnosti je zanimiva tudi zaradi svojih fotografskih ilustracij, ki so priložnost za razmišljanje o smrti in življenju. Katja Vrenkova je oseba, ki v svoji umetnosti išče nove poglede in tehnologije, kar jo naredi zanimivo osebnost v slovenski umetniški sceni.

Moč prostovoljk

📷 Nina Kolarič

Dan žena je praznik žensk in za naše prostovoljke resnično pomemben dan, saj je odziv na skupno srečanje in obeležje tega dogodka kar presenetljiv. V naših vrstah so povečini ženske, ki se vključujejo v naše programe za pomoč ljudem. Imajo zelo visoko razvit socialni čut in empatijo do sočloveka. Ene rade delajo z mladimi in jih učijo vrednot, odvrtačajo od slabih razvad in nevarnih poti pri odraščanju, druge so v preventivnih programih, tretje skrbijo za starejše, sosede, obiskujejo stanovalce v domovih za ostarele, prinašajo pakete družinam, pomagajo pri pakiranju in delitvi hrane ter so dejavne v komisijah in odborih. Prostovoljke prihajajo iz različnih poklicev, večina je že upokojena. Nekatere so same izkusile težke življenjske izkušnje, povezane z zdravjem, socialno stisko, zato svoj prosti čas namenjajo pomoči drugim. To je izjemno in zelo cenimo njihovo pripravljenost, da prispevajo s svojimi izkušnjami, znanjem, sočustvovanjem. Na dogodku je bilo slišati besede: »Imam rada ljudi in dobro voljo. Rada pomagam in osrečujem. Ko pomagam, sem bogatejša. Če deliš srečo, se ti tisočkrat povrne. Skupaj smo močnejši. Prostovoljstvo je temelj družbe. Kar seješ, to žanješ.« Na dogodku sta zapeli naša prostovoljka **Damijana Škrlić** in **Snežna Obreza**, ki sta k petju spodbudili še druge. Vse udeleženske so se nasmejale, prejele rožico za praznik, mi pa smo se jim lepo zahvalili za njihovo pripravljenost pomagati in prispevati svoj čas za druge. Hvala vsem za predanost in da delate boljši svet! ■

Pa bo pomlad prišla

📷 Sabina Ileršič

Predzadnjo soboto v marcu je v prostorih Društva upokojencev Cerknica potekala kulturna prireditve v počastitev dneva žena, materinskega dneva in prihoda pomladi. Voditeljica in organizatorica prireditve **Cveta Levec** je v svojem nagovoru posredovala veliko spominov in obetov za prihajajočo pomlad. Prireditve je popestrilo ubrano petje Ženskega pevskega zbora Lipa z recitali pesmi notranjskih pesnic Maričke Žnidaršič in Nataše Zakrajšek, namenjenih materam, pomladi in ljubezni. Osrednji del prireditve pa je bil intervju Cvete Levec z dvema častnima gostjama, dobitnicama zlatih Gallusovih značk za zborovsko petje ter dolgoletnima pevkama Lipe **Maro Kos** in **Ivanko Primožič**. Gostji sta se spominjali svojih otroških in mladostniških dni, z obiskovalci pa delili veliko hudomušnih prilik iz svoje mladosti. Tako so obiskovalci izvedeli, kako je potekalo njuno šolanje, kako sta si ustvarili družini, s čim si krajšata čas v pokoju in kaj ju nasmehi. Njuno pripovedovanje je bilo optimistično, z veseljem sta se ozrli nazaj in pogledali naprej, na stvari in priložnosti dejavnosti, v katerih še vedno uživata. Pravita, da sta ju prav petje in medsebojno druženje okrepila. Po prireditvi sta se gostji zadržali v prijetnem klepetu z obiskovalci, ki so domov odšli polni lepih vtisov in z željo po še več tovrstnih druženjih. ■

Redni občni zbor 2023 MDI Cerknica-Loška dolina-Bloke

📷 Mario Žnidaršič 📷 Ljubo Vukelič

Na rednem letnem zboru Medobčinskega društva invalidov (MDI) Cerknica-Loška dolina-Bloke, ki je potekal v soboto, 16. marca, so se članice in člani društva ter povabljeni gostje zbrali v dvorani gasilskega doma v Cerknici. Predsedstvo društva je pod vodstvom predsednice skrbno organiziralo zbor, ki je potekal v prijetnem vzdušju. Na začetku zasedanja je predsednica **Olga Otoničar** predlagala člane delovnega predsedstva, ki so uspešno vodili potek zbora. Dnevni red je vključeval devet točk, med katerimi so bila ključna predstavitev in potrditev opravljenega dela v letu 2023, predstavitev programa dela in finančnega načrta za leto 2024 ter planskih izhodišč za leto 2025. Po uradnem delu so prisotni prisluhnili še besedam povabljenih gostov, župana občine Loška dolina **Matjaža Antončiča** in podžupana občine Cerknica **Marka Kranjca**. Sledilo je še neuradno druženje; udeleženci so se sprostili ob izmenjavi mnenj ter se okrepčali ob pogostitvi. Tako je bil redni letni zbor MDI Cerknica-Loška dolina-Bloke ne le priložnost za pregled opravljenega dela in načrtovanje prihodnosti, ampak tudi priložnost za druženje in izmenjavo izkušenj med člani ter s povabljenimi gosti. ■

Aprilske dejavnosti v Petki

Maša Simčič Arhiv CZM

V Centru za mlade (CZM) Petka že vse pomladno brsti. Kot po navadi pridno delamo domače naloge in se učimo. Ob torkih poteka individualna učna pomoč za osnovnošolce, ki je zelo dobro obiskana. Ob sredah ponavljamo angleščino z učenci višjih razredov in utrjujemo slovenščino z učenci priseljenci. Ob četrkih popoldne ustvarjamo umetnine na temo pomladi iz recikliranih materialov. Z ustvarjalnicami nadaljujemo tudi v aprilu, vabljeni vsak četrtek od 16.00 do 18.00. Jajčne kartone, rolce papirja, plastenke in ostale »odpadke« bomo spremenili v prava umetniška dela. Kmalu nas čaka še en zanimiv dogodek; v ponedeljek, 22. aprila, ob 16.00 pripravljamo spomladanski bingo. Vabimo vse osnovnošolce, da preizkusijo svojo srečo in se potegujejo za lepe nagrade.

Pozdrav aprilu v Večgeneracijskem centru

Sara Smaič Arhiv VGC

Marca smo v Večgeneracijskem centru Cerknica (VGC) uspešno izvedli prvo izmenjevalnico knjig, na kateri smo izdelovali papirnata kazala za knjige. Dogodek bomo ponovili predvidoma jeseni. Tudi 20. aprila od 9.00 do 12.00 pripravljamo izmenjevalnico pomladno-poletnih oblačil za odrasle. Prinesete lahko do pet kosov svojih oblačil, ki naj bodo ohranjena in čista. 18. aprila ob 17.00 vas vabimo v večnamensko dvorano Vrtca Martin Krpan Cerknica na brezplačno predavanje **Matica Novaka**, ki bo delil izkušnje in znanje o hiperaktivnih otrocih z motnjo pozornosti (ADHD). Zaradi lažje organizacije so zaželeni informativne prijave na druzinski.center.cerknica@gmail.com. Še vedno izvajamo jezikovne in računalniške tečaje, funkcionalno vadbo ter EFT tapkanje, zato vabljeni, da se nam pridružite.

Postojnska jama d.d.

širi ekipo in vabi medse nove sodelavce:

Vodnike in vodnice

Pričakujemo najmanj srednješolsko izobrazbo, znanje vsaj enega tujega jezika, prijaznost, komunikativnost in odgovornost do dela. Predhodne izkušnje niso potrebne, saj zagotovimo celovito uvajanje v delo.

Prijave z življenjepisom sprejemamo na zaposlitev@postojnska-jama.eu, več informacij na 051-622-022.

Pridružite se najuspešnejšemu turističnemu podjetju pri soustvarjanju nepozabnih doživetij!

NOVO
Reševanje vraščenih nohtov z vgradnjo sponke

NEGA OBRAZA (katerakoli)
MASAŽA ROK Z BOGATO MASKO GRATIS

DERMACEUTIC/KEMIČNI PILING
15% POPUST

MASAŽE
10. OBISK GRATIS

PAKETI:
oblikovanje telesa/kavitacija, limfna drenaža, radiofrekvenca, maderoterapija, vacuslim, cryo, EMS (elektromagnetni stimulator)
15% POPUST

DEPILACIJA Z VOSKI IN SLADKORJEM
3 + 1 PREDEL GRATIS (najcenejši del)

DIODNI LASER
(paket 6 obiskov)
15% POPUST

031 549 385
www.andifit-svarog.si
andl.podobnik@gmail.com
Rihtar d.o.o., Partizanska 20, 1380 Cerknica

Savne in kozmetične storitve **SVAROG**

Z nasmehom v pomlad

Praznik žensk

☞ Katja Opeka ☞ Blaž Žnidaršič

8. marec, mednarodni praznik žensk, smo v DEOS, Centru starejših Cerknica praznovali skupaj s čudovitim glasbenim gostom **Tonetom Rotom**. Naše stanovalce je ponovno navdušil z izbranimi in nepozabnimi melodijami, ki so dvignile njihovo razpoloženje. Skupaj s Tonetom Rotom smo prepevali zimzelene skladbe, na njih tudi zaplesali in napolnili svojo dušo. Stanovalke Centra starejših Cerknica smo ob tej priložnosti obdarili s prelepimi lončnicami. Naše vodilo je bilo: »Rožice za rožice.« Na ta poseben dan pa smo se razveselili tudi obiska članov Notranjskega študentskega kluba, ki so stanovalkam podarili prelepe rdeče vrtnice. Sončen dan je bil naravnost čudovit in vsi smo že v veselem pričakovanju pomladi in pisanih barv, ki jih ta prinaša. ■

Volilni občni zbor DU Rakek

☞ Boža Vesel ☞ Ljubo Vukelič

V dvorani gasilskega doma na Rakeku je 21. marca potekal volilni občni zbor Društva upokojujencev (DU) Rakek. Članice društva so pripravile pester kulturni program s plesom, petjem, igranjem in recitacijami pesmi generala Maistra. Prisotni so potrdili poročila za preteklo leto in sprejeli letošnji načrt. Sledila je še podelitev društvenih priznanj in priznanj Mestne zveze DU članom za dolgoletno delo v društvu. Za predsednika društva je bil ponovno izvoljen **Franci Albreht**. Vabilu na občni zbor se je odzval tudi podžupan občine Cerknica **Domen Petan**, ki je pohvalil organiziranost tako dogodka kot društva. Povedal je še, da so ravno upokojujenci tisti, ki v teh krajih živijo najdlje in tudi največ časa preživijo v svojem kraju, zato lahko s svojimi izkušnjami veliko pripomorejo k razvoju občine. Vodstvu društva je zaželel uspešno delo in zagotovil podporo Občine Cerknica. ■

DS Smith zaposluje

Karierna priložnost za:

- Operaterje in pomočnike strojnikov (Rakek)
- Vzdrževalce in viličariste (Logatec)

Prijavi se zdaj:

kadri.slovenija@dssmith.com

Svetovni dan poezije

☞ Vesna Telič Kovač ☞ Tine Šubic

Unesco je pred četrto stoletja, leta 1999, 21. marec razglasil za svetovni dan poezije. Že lani smo se povezali s Kulturnim domom Cerknica v skupnem projektu Vzemi pesem za lepši dan in obiskovalcem obeh kulturnih ustanov v občini ponudili izbor pesmi iz znamenite zbirke Pesmi štirih, ki je v preteklem letu zabeležila 70. obletnico izida. Tokrat smo se odločili, da počastimo praznik s poezijo dveh pesnikov, ki letos beležita okrogle obletnice – in to prav marca. Leto 2024 je na nacionalni ravni razglašeno za leto Rudolfa Maistra, ki se je pred 150 leti rodil v Kamniku, pred 90 leti pa je general in borec za severno mejo umrl na Uncu. 18. marca je minilo 120 let od rojstva lirika Krasa Srečka Kosovela, ki je pesnil tudi za najmlajše. Obiskovalce knjižnice v Cerknici, na Rakeku in v Kulturnem domu Cerknica so kot letošnja novost pričakali tudi Medvedi in medvedki, Otrok s sončnico na rami, Burja ...

Kosovel, ki je kljub prekratnemu življenju ustvaril obsežen umetniški opus in bogato zapuščino, ostaja povezan z našim gostom na literarnih dogodkih, saj je prav **Miklavž Komelj** uredil 2000 strani obsegajoči knjigi, v katerih so zbrani vsi, tudi še neobjavljeni Kosovelovi zapisi. Komelj, pesnik, prevajalec, prava zakladnica idej in misli, nas je v Cerknici obiskal že večkrat, prav tako tudi **Lado Jakša**, multiinstrumentalist, skladatelj in fotograf. Na predvečer praznika poezije sta Komelj in Jakša uprizorila pesniško-glasbeno-vizualni performans s poezijo Vladimirja Majakovskega v Miklavževih prevodih. Performans je uvedla Komeljeva kratka in iskriva predstavitev precej osupljive zgodbe o recepciji Majakovskega v Sloveniji med 2. svetovno vojno, ko sta imela iste verze za navdih Matej Bor in France Balantič. V nadaljevanju večera so se izmenjevale in dopolnjevale Jakševe multivizije in Komeljeve recitacije dvornega poeta nekdanje Sovjetske zveze, ki jih je Jakša z avtorsko jazzovsko-ambientalno glasbo, izvajano na akustičnih in elektronskih instrumentih, spremljal v živo. V zelo intenzivni interakciji smo zaslišali celo glas Majakovskega. Po navdihujočem večeru bi lahko uporabili in nekoliko spremenili Kosovelov znameniti verz »Jaz nočem, da strmi kdo v mojo dušo. Vsem naj bom neznan«, saj nam je s Komeljevim prevodom še neprevedenih pesmi in pesnitev Majakovskega, ki je skoraj po 50 letih, ko je izbor Majakovskega v slovenskem jeziku uredil Tone Pavček, le nekoliko manj neznan. ■

POROČNI PLESNI TEČAJ

Pred vama je trenutek, ko s partnerjem stopata na skupno življenjsko pot. V Plesnem klubu Evora pripravimo **otvoritveni ples mladoporočencev - posebno in unikatno koreografijo**. Lahko pa vaju naučimo tudi tiste plese, ki jih bosta zagotovo potrebovala na zabavi po uradnem delu.

**DUNAJSKI IN ANGLEŠKI VALČEK /
RUMBA / ČA-ČA-ČA / TANGO
DISCO-FOX / POLKA ...**

V otvoritvenem poročnem plesu lahko skupaj združimo različne plesne zvrsti in naredimo vajin otvoritveni ples še bolj poseben in enkraten.

Kot presenečenje na "ohceti" lahko za skupinski ples pripravimo tudi družice, priče, starše, svate in s tem navdušite tako mladoporočenca kot vse povabljenke.

Zaplešita v novo obdobje življenja s Plesnim klubom Evora.
www.evora.si / info@evora.si / 041 218 212

Avtorica: **Silvestra Kotar** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Temo so razklali, sonce skovali

V petek, 15. marca, smo v športni dvorani obeležili krajevni praznik Rakeka, ki ga praznujemo v spomin na odhod pogumnih rakovških fantov 13. marca 1942 v boj za svobodo in za slovenski jutri.

A praznik ni samo to. Je klic k složnosti in sodelovanju, je ponosni pokazatelj bogate rakovške kulture in dokaz vrednot, ki so globoko zasidrane v zgodovino ter dušo kraja. Glavno sporočilo prireditve so nosile pesmi Rudolfa Maistra – tistega, ki je svojo domoljubno in narodotvorno držo kazal z besedami in dejanji. Moža, ki je v sebi združeval različne vidike slovenskega človeka – pesnika, slikarja, knjigoljuba in borca. Na ta način smo se v letošnjem Maistrovem letu poklonili tudi njemu, saj je tako neizbrisno povezan z našimi kraji. S svojo podobo nas je opominjal, da so se v prelomnih časih morali boriti za to, da lahko danes govorimo svoj jezik, poslušamo slovensko poezijo, nadaljujemo slovensko kulturo.

Prisotne sta nagovorila podžupan občine Cerknica **Domen Petan** in predsednik Krajevne skupnosti (KS) Rakek **Franci Šivec**, slavnostni govornik pa je bil **David Kavčič** – predsednik Notranjskega domoljubnega društva general Maister Unec, ki je opozoril, da bi morala vrednota domoljubja spet dobiti vidnejše mesto v slovenski družbi. Predsednik KS Rakek Franci Šivec je bil zadovoljen, da prireditev vsako leto združi toliko ljudi, zlasti pa, ker je dobila tudi status prireditve občinskega pomena. Podžupan je dejal, da so obeležitve zgodovinskih dogodkov pomembne, saj so opozorilo in svarilo. »Ker gre za krajevni praznik Rakeka, pa bi raje kot omenjenemu dogodku namenil nekaj besed krajanom. Kljub temu da se krajanje Rakeka včasih počutite s strani občine nekoliko pozabljeni, naj vas spomnim, da temu ni tako, saj je občina nedolgo nazaj ravno na Rakeku realizirala dva večja projekta – novo športno dvorano in nov gasilski dom. Pa tudi v prihodnje ima občina v mislih nekaj večjih projektov; med njimi naj omenim nov vrtec in pa centralni park z otroškim igriščem. Še v letošnjem letu pa

bomo začeli tudi s pripravo umeščanja rakovške obvoznice, ki bi rešila prometno zadušeno kraja,« je obljubil podžupan.

Ob letošnjem prazniku so podelili tudi zlato plaketo Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije, in sicer **Danici Štefančič**, ki bi ji lahko rekli kar posebej bogata kultura in je torej ena tistih izjemnih ljudi, ki resnično bogatijo naš svet.

Na prireditvi, ki jo je povezovala **Maja Malc**, so nastopili Godba Cerknica, učenci Osnovne šole »Jožeta Krajca« Rakek, Pevski zbor Dragonarji generala Maistra, Komorni zbor Fran Gerbič, Ženski pevski zbor Društva upokojencev Rakek Sibia, Vokalna skupina Cluster, Mešani pevski zbor Kulturno društvo Rak Rakek, Folklorno društvo Rakek in Klub za ritmično gimnastiko Špica.

Skozi raznolik program prireditve (ki so ga omogočili številni nastopajoči in njihovi mentorji, za kar se jim še enkrat iskreno zahvaljujemo) smo slavili tako spomin številnih, ki so se ta-

ko ali drugače trudili, da je žalost izgubljala svoj pesimizem, kot tudi moč slovenske umetnosti, ki nas je ohranjala skozi številne zgodovinske preizkušnje. Ne smemo namreč nikoli pozabiti, kdo smo, kakšne so naše korenine in kaj je bilo tisto, zaradi česar smo kot narod obstali. Ob vseh prizadevanjih za blagostanje ne sme iz naših skrbi nikoli oditi prizadevanje za življenje, ljubezen, dobroto in upanje. Z Maistrovim pogumom preganjajmo temo še naprej in iz roda v rod sledimo svetlobi sonca.

KD Rak Rakek ima novo vodstvo

✉ Karmen Petrič

V soboto, 16. marca, se je v dvorani Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Rakek odvil volilni občni zbor Kulturnega društva (KD) Rak Rakek. Ob veliki udeležbi in prijetnem vzdušju smo slišali poročila predsednikov sekcij o bogatem delovanju društva v preteklem letu. Svoja poročila so podale tudi ustrezne komisije, ki so ugotovile, da je bilo leto uspešno in poslovanje transparentno. Na volitvah so bili izvoljeni novi organi in komisije, predsedstvo pa je bilo zaupano **Mojci Weber**, ki že dvanajst let aktivno deluje v več sekcijah in organih društva. Občni zbor je potrdil sklep upravnega odbora o podelitvi naziva častnega člana dolgoletni predsednici društva **Danici Štefancič**. Priznanje ji je bilo podeljeno na občnem zboru. Uradni del se je nadaljeval z družabnim srečanjem. ■

Zahvala dolgoletnemu donatorju

✉ Karmen Petrič

Mozaičarji Kulturnega društva (KD) Rak Rakek pri svojem delu poleg drugih materialov uporabljamo tudi veliko keramike, lepil in fugirne mase. Pri tem nam že vsa leta stojita ob strani podjetje Gracia, d. o. o., iz Logatca in njegov lastnik **Miran Jernejčič**.

V času čakanja na nov ustvarjalni motiv smo izkoristili trenutek in izdelali mozaik mozaikov. Vsak član sekcije je izdelal mozaik s svojo začetnico imena, vse pa smo združili v velik mozaik, za katerega upamo, da bo krasil poslovne prostore našega donatorja. Mozaik smo v salon keramike Gracia v Logatcu predali 15. marca. Ob tej priložnosti se še enkrat zahvaljujemo Miranu Jernejčiču in celotnemu osebju salona. Seveda upamo še na prihodnje uspešno sodelovanje. ■

ZAPOSLUJEMO!

Alpod je vodilno podjetje na področju prodaje in distribucije lesenih talnih oblog v Evropi. Z ekipo zaposlenih se zavzemamo za visoko kakovost izdelkov, njihov razvoj in neprestano izboljšanje načinov dela ob ohranjanju družbene odgovornosti podjetja. Na slovenskem trgu smo prisotni že 25 let. Z nenehnim razvojem in iskanjem novih trgov se povečuje tudi potreba po kakovostnem kadru.

PRIDRUŽITE SE NAM:

IŠČEMO SODELAVCA V PROIZVODNJI BUTIČNEGA PARKETA

Ste tudi vi strastni do dela z lesom? Si želite biti del dinamične ekipe, ki oblikuje čudovite butične parkete?

- ▶ **GLAVNE NALOGE:**
 - spremljanje in upravljanje proizvodne linije
 - sortiranje, zlaganje in pakiranje končnih izdelkov
 - skrb za kakovost produktov in nadzor kakovosti
 - skrb za pravi izrez lesa
- ▶ **PRIČAKOVANE KOMPETENCE:**
 - spretne roke in veselje do dela
 - računalniška pismenost
 - odgovornost in fleksibilnost
 - lesna izobrazba in izkušnje z lesnega področja so prednost

Ponujamo redno zaposlitev za nedoločen čas s poskusno dobo 3 mesecev, konkurenčno plačilo, urejeno in stimulatívno delavno okolje ter delo na lokaciji v Cerknici.

- ▶ **PONUJAMO:**
 - enoizmensko, razgibano delo
 - delo z najsodobnejšimi stroji
 - zaposlitev za nedoločen čas s poskusnim obdobjem
 - timsko delo v uspešnem kolektivu

▶ **PRIJAVE ZBIRAMO DO 30. 4. 2024**

▶ Za dodatne informacije in prijave z življenjepisom pošljite mail na heda@alpod.si ali pokličite na **01 707 14 02** – Heda Žnidaršič.

▶ www.alpod.si

Avtorica: **Vesna Telič Kovač** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Pomladna sozvočja

Velika dvorana Slovenske filharmonije (SF) je že sama po sebi veličastna, ko jo napolnijo še zvoki dveh izjemnih orkestrów, pa se zgodijo Pomladna sozvočja. Tako so namreč glasbeniki poimenovali skupni koncert mladega novomeškega Orkestra Ave in cerkniške godbe, ki v tem letu praznuje prvih sto let uspešnega delovanja.

Godba Cerknica v obeležitev jubileja pripravlja več dogodkov – koncerti, izdaje novega glasbenega albuma, monografije in biltena, razstave in majska slavnostna akademija. Dirigent **Miro Saje**, ki pod okriljem Zveze slovenskih godb in Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti že vrsto let vodi dirigentsko šolo, je sobotni večer v razprodani osrednji dvorani SF s svojim orkestrom, ki deluje od leta 2016, začel s Preludijem iz Dvanajste noči Alfreda Reeda, ki ga cerkniški godbeniki poznajo po Armenskih plesih. Svoj nastop so plesno zaključili tudi dolenjski glasbeniki s skladbo Danzón no. 2 mehiškega skladatelja Artura Márqueza. Največji aplavz in navdušenje občinstva ter tudi vseh glasbenikov na odru pa je požel 17-letni **Tevž Kupljenik**, ki je prvič v Sloveniji izvedel Legacy Oscarja Navarra, koncert za oboo in pihalni orkester. Za Tevža kljub mladosti nastop v SF ni bil prvi, saj je kot solist zaigral tudi že z orkestrom filharmonikov, kot solist in član komornih in orkestrskih sestavov pa koncertira doma in v tujini, letos ga poleg mature na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana čakata tudi turneji z dvema mednarodnima orkestroma po Evropi in Ameriki. Prav tako izjemna in kot Tevž večkrat nagrajena na domačih in tujih glasbenih tekmovanjih pa je cerkniškemu občinstvu in ljubiteljem godbe znana violončelista **Helena Švigelj**. Helenin oz. Guldin koncert za violončelo in pihalni orkester nas je očaral

že decembra na božično-novoletnem koncertu v Cerknici, v SF pa je k izjemnemu muziciranju violončeliste in orkestra prispevala še akustika dvorane. Helenin koncert avstrijskega skladatelja (tri stavke od petih) je naša godba posnela tudi za novo zgoščenko Stoletje navdiha. Na albumu bo predstavljen tudi koncertni nastop Helenine sestre **Sabine**, pianistke, ki je leta 2021 z Rapsodijo v modrem, skladbo, ki prav tako kot godba šteje sto let, navdušila na tradicionalnem koncertu na božični večer. Kot solist je za zgoščenko Koncert za trobento Armenca Arutiuniana posnel **Luka Kraševc**, stalni član godbe. Pomladna sozvočja je Godba Cerknica pod taktirko **Mitje Dragoliča** nadaljevala z Godzillo Erica Whitacra, skladbo, v kateri ne slišimo le instrumentov, z odra pa se čuti navdušenje naših godbenikov med igranjem te zabavne mešanice različnih glasbenih slogov, tanga, Sinatre, Elvisa, rumbe ... JA, moZZart Tomaža Habeta, ki bo prav tako na novem albumu, in seveda zdaj najbrž že vsem znana godbena himna Tra-ta-ta Ježka in Adamiča pa sta sklenili pomladni večer 23. marca, ki se je ob vrnitvi domov razvil v pravo zimsko neurje. Vendar nas je vse v občinstvu, v katerem sta bila tudi cerkniški župan **Marko Rupar** in predsednik Zveze slovenskih godb **Boris Selko**, čudovita glasba obeh orkestrów varno pripeljala v domačo Štalco, kjer se že kujejo ideje za novo stoletje navdiha. In ja, v SF je bilo vrhunsko. Avel!

Pastirčkova pesem

Alja M. Petrič

18. marca je v Športni dvorani Rakek potekala območna revija otroških in mladinskih pevskih zborov. Udeležilo se jo je deset pevskih zborov z več kot 300 otroki. Na reviji so sodelovali trije zbori Osnovne šole (OŠ) »Jožeta Krajca« Rakek z zborovodkinjo **Tanjo Avsec**, dva zbora iz OŠ Notranjski odred Cerknica pod zborovsko taktirko **Teje Opeka** in **Daše Joželj Kranjc**, dva zbora iz OŠ heroja Janeza Hribarja Stari trg pri Ložu, ki ju vodi **Vida Truden**, in dva zbora iz OŠ Toneta Šraja Aljoše Nova vas z zborovodkinjo **Ireno Cundrič Iskra**. Za klavirsko spremljavo so poskrbele **Iomi Briški Babuder**, **Karmen Zabukovec** in **Eva Favento Ule**. Zelo smo se razveselili nastopa pevskega zbora Vrtca Martin Krpan Cerknica z mentoricami **Barbaro Mele**, **Jasno Maček** in **Nadjo Zgonc**. Revijo je strokovno spremljal skladatelj, pedagog in dirigent **Ambrož Čopi**. ■

Območno srečanje gledaliških skupin

Alja M. Petrič Ljubo Vukelič

28. marca sta dogajanje v Kulturnem domu Cerknica popestrili dve gledališki skupini, ki delujeta v sklopu dramske skupine in uličnega gledališča v Osnovni šoli Notranjski odred Cerknica. Prva skupina je raziskovala poulično gledališče in se spraševala, kaj so to stari časi. Je to 10, 20, 50 ali 100 let nazaj? Učenci so se podali v preteklost s pomočjo knjige Bilo je nekoč na deželi, avtorice Cvetke Sokolov. Prek improvizacije na posamezne teme v knjigi so ustvarili kratke izseke življenja svojih prababic in pradedkov, ki so jih s pomočjo mentorice **Urške Šparemblek** združili v predstavo Zgodba o starih časih. Druga skupina otrok nas je popeljala v pravljичni svet čarovnic in na humoren način prikazala odnose med mladostniki in njihovimi starši. Mentorici **Daša Joželj Kranjc** in **Erika Opeka** sta navdih za predstavo dobili v besedilu Ferija Lainščka Bara Bara. ■

KAM PA TOKRAT NA POČITNICE?

FIRST MINUTE

IZLETI • POČITNICE • POTOVANJA

MLADINSKI SERVIS • LETALSKE VOZOVNICE • PREDPRODAJA VSTOPNIC

Vsa ponudba vas čaka na :

www.tur-servis.si

TUR SERVIS CERKNICA • CESTA F. VALJA 50, CERKNICA • TEL. 01 70 50 000 • 001 30 21 80

INFO IN TUR SERVIS SI • WWW.TUR-SERVIS.SI

ROMANS
Rekax
Avstrijski
evntin
melchior.it
COME
FLIXBUS

STRAST, DOJENČEK IN ROMPOMPOM

VID VALIČ

v
avtorski
STAND-UP
komediji

Kulturni dom Cerknica

21. 4. 2024 ob 19:00

Vstopnice: www.yidvalic.si, www.eventim.si
(spletna prodaja, bencinski servisi Petrol in prodajna mesta v sistemu Eventim Si).

Avtorica: **Marija Hribar**

Osnovna šola Grahovo (1868–1918), 1. del

Pouk v enorazrednici v Grahovem se je začel 1. februarja 1868. Ker je bilo otrok veliko, so jo leta 1890 razširili v dvorazrednico, 1899 v trirazrednico, 1912 pa v štirirazrednico. Dokumentacija o šoli je precej dobro ohranjena.

Začetki

Listine iz Nadškofijskega arhiva Ljubljana dokazujejo, da je že leta 1820/21 kaplan **Jernej Zupan** učil vsak dan razen nedelje od 13. do 16. ure poleti in pozimi 56 dečkov in 23 deklic, v letu 1823/24 pa je mladino učil kaplan **Anton Pagon**. Pred ustanovitvijo šole je po ljudskem pripovedovanju hodil v Grahovo učiti otroke »nek star mož z Gorenjega Jezera«.

Jožef Krajc (1850–1936) iz Grahovega 18 (52) in **Mihael Rok** (1855–1935) iz Žerovnice 20 (31) sta se spominjala, da je po tukajšnjih vaseh mladino in odrasle poučeval v branju, pisanju in računstvu neki Postojnčan, »kojega imena se pripovedovalca ne spominjata več«. Za pouk je prejemal od vsakega učenca mesečno po eno »cvancgarco« (novec za dvajset krajcarjev). Pouk je v Grahovem potekal v hiši št. 15 nasproti tedanje gostilne Alojzija Krajca, ki je bila »za časa razširjenja ceste Rakek–Stari trg podrta«. Učenci so sedeli pri mizi ali po klopeh ob stenah. Glavno sredstvo za vzdrževanje discipline je bila palica. Ta je bila sčasoma vzrok, da so učenci drug za drugim izostajali od pouka, ki je bil dnevno določen od 9. do 12. ure. Na ta način je bilo učencev vedno manj, zato je postala plača premajhna. »Učitelj« je romal v sosednjo vas, kjer je začel s propagando za svojo šolo. Obiskovalce šole pa je le nekoliko naučil brati in pisati.

Odprtje javne šole, šolska stavba

Stavbišče za šolo so kupili vaščani Grahovega, Žerovnice, Lipsenja in Bločic od posestnika Jurija Ošabna iz Grahovega št. 18 (52). Kupna pogodba za parceli 572 in 81/2, k. o. Grahovo,

je bila podpisana šele 6. novembra 1870, od tedaj je bilo zemljišče v lasti »Šole Grahovo«.

Šola je bila ustanovljena leta 1868 kot enorazrednica, leta 1890 pa je bila zaradi naraščajočega števila otrok razširjena v dvorazrednico. Ker je bil prostor v šoli premajhen, je bila »učna soba za 2. razred najeta v hiši gospoda Premrova«. Že leta 1887 je krajevni šolski odbor premišljeval, kako bi povečali šolsko poslopje. Za stavbni prostor so kupili njive od Ivana Oblaka, Antona Šege, Gregorja Zalarja in Andreja Levarja. Vendar se nekateri s tem, da bi šolo prodali in naredili novo stavbo, ali staro »porabili za kaj drugega«, niso strinjali. Ko je bil leta 1892 za predsednika šolskega sveta izvoljen **Josip Zigmund** iz Žerovnice, so se odborniki zedinili in kupili »tik šole ležečo hišo, hlev in vrt od Antona Jakopina za vsoto 2000 goldinarjev ter obenem odstopili njemu oni prostor, ki je bil določen kot stavbišče za novo šolo. Vsa poslopja so podrli in na ta prostor razširili šolo. Načrt za prezidavo je napravil zemljemerec **Ivan Sirk** iz Gorice. Pri stari šoli sta ostala nespremenjena šolska soba in učiteljevo stanovanje, vse drugo so prezidali. Na novo je bilo zidano stanovanje za šolskega upravnika, ki je obstajalo iz treh sob in kuhinje, zgoraj pa dve učni sobi, ena se rabi za šolsko delavno, in stranišča. Zidarska dela je izvršil **Blaž Gaspari** iz Italije, zunaj pa so jo snažili zidarji iz Gabrovice pri Komnu pod vodstvom **Nikolaja Švare**, mizarska dela so izvršili mizarji: **Ivan Turšič** iz Cerknice, **Gašper Ule** iz Grahovega in **Franc Šemrl** iz Planine.« 19. aprila 1893 je bil položen temeljni kamen ob navzočnosti šolskega upravitelja **Hinka Likarja** in posestnika **Andreja Levarja**. 12. oktobra 1893 je bila zgradba

Na razglednici iz leta 1908 je na sredini lepo vidno šolsko poslopje, hrani Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica.

Portal stare grahovske šole z letnico 1893 (MH)

gotova in izročena svojemu namenu. Po blagoslovu in odprtju šole je bil banket pri **Matiju** Krajcu za »odlične udeležence«. Učitelji so navzoče kratkočasili s petjem.

Leta 1912 so popravili zid okrog vrta. »Vrh se je pokrnil z betonom, v katerega so se dejali železni stebrički za bodečo žico. Delo je izvršil zidar **Janez Debevc** iz Grahovega 51 za 375 kron. Kovač **Matevž Hiti** pa je napravil zadnja vrtna vrata.« V šolskem letu 1912/13 so razširili šolo iz trirazrednice na štiri prestopne razrede. Novo učno sobo so napravili v pritličju v južnem delu poslopja, kjer sta bili prej kuhinja in soba za šolskega voditelja. »V zameno za odpadlo kuhinjo

in sobo sta se preuredili sobi, ki ležita v sprednjem levem vogalu. Prvo so preuredili v kuhinjo, druga je ostala nespremenjena. Ta dva prostora sta prej služila za stanovanje učiteljicam. Druga dva prostora, ki ležita tikoma teh dveh, sta se preuredila za zbornico in pisarno, prej sta bila skrajno zanemarjena. V večjem prostoru se je nahajalo ognjišče, nad njim pa obok, stene so bile popolnoma črne od saj in dima. Bila je pač to prvotna kuhinja iz leta 1867. Nadučitelj Likar jo je rabil za svinjsko kuhinjo. Kuhal je v njej tudi žganje iz prešanih voščin. Napravili so tudi greznico. Vsa zidarska dela so stala 598 kron, mizararska pa 853 kron.«

Zaznamek pridnosti, 1869, hrani Zgodovinski arhiv Ljubljana (ZAL). (© MH)

Šolska kronika od 1893 naprej, hrani ZAL

Učiteljstvo od 1868 do 1918

Prvi učitelj v novi grahovski šoli je bil **France Petrič**, iz Šentvida pri Brdu je prišel leta 1868, 1871 je odšel v Planino. Takrat je bil za učitelja imenovan **Leopold Božič**, rojen 1837, leta 1875 so za začasnega učitelja imenovali **Jakoba Petriča**, leta 1876 pa je bil imenovan za stalnega. **Janez Bartel**, rojen 1860 v Ljubljani, je bil grahovski učitelj leta 1884, potem je odšel na šolo v Šmartno pri Litiji, od leta 1885 je učiteljeval **Josip Turk**, rojen 1864 v Novem Kotu, prej začasni učitelj v Starem trgu, konec leta 1888 je odšel v Begunje na Gorenjsko.

Hinko Likar (1860–1925) iz Postojne, učitelj, pisec, čebelar, je pred prihodom v Grahovo poučeval pri Svetem Vidu. V Grahovem je bil nadučitelj od leta 1889 do 1909, ko je bil začasno upokojen. Zaradi njegovega prizadevanja so prezidali »staro šolsko bajto v lepo in prostorno šolsko poslopje. V šolo je vpeljal deški rokotvorni pouk. Nadarjeni dečki so izdelovali prav lepe izdelke iz lepenke in lesa. Modri ljudje v Ljubljani pa so dejali, da je to igračkanje in potrata časa, ki ne spada v šolo. Z eno peresno potezo so bile zatvorjene vse šolske delavnice, rokotvorničarji pa razkropljeni na vse strani.«

Terezina Bučar je kot provizorična učiteljica poučevala v prvem razredu v hiši Premrla od 26. septembra 1890 do 28. februarja 1893. Na njeno mesto je 1. marca 1893 prišel **Ivan Šemrl** kot začasni učitelj, ki pa je bil 15. septembra 1893 premeščen k Svetemu Vidu nad Cerknico. 26. oktobra 1893 je na II. učiteljsko mesto prišla **Franciška Stepischneg**, rojena Schetina, na grahovski šoli je bila do 21. decembra 1897, ko je odšla v Mengeš. Po njenem odhodu dva meseca ni bilo »druge učne moči«, zato je Hinko Likar poučeval oba razreda. S 1. marcem 1898 je bila imenovana **Emilija Manzoni**, prej učiteljica na Kalu. Ker je bila šola razširjena v trirazrednico,

je kot III. učna moč na šolo prišla **Ana Prevc**, prej učiteljica v Starem trgu. **Emilija Manzoni** je bila v Grahovem do 15. junija 1901, ko je zaradi poroke opustila službo. 1. oktobra 1901 je bil imenovan začasni učitelj **Ludovik Dermelj**, 6. marca 1904 je bil imenovan za stalnega, 23. julija 1904 pa je bil na lastno prošnjo premeščen na cerkniško štirirazrednico. Na izpraznjeni mesti je 4. avgusta 1904 prišla **Franciška Bayer**, prej je poučevala v Knežaku, 12. avgusta 1904 pa **Marija Šuštaršič**, pred tem v Hotederšici, ki pa se je »zaradi možitve odpovedala službi, na njeno mesto je bila kot suplentka imenovana **Justina Grlic** iz Vač«. Dne 28. marca 1906 je bila imenovana **Katarina Šušelj**, prej učiteljica na Ubeljskem. 16. novembra 1906 sta menjali svoji službeni mesti **Franica Bayer** in **Marija Krall**, učiteljica pri Svetem Vidu. Zaradi bolezni je bil nadučitelj Hinko Likar 27. februarja 1909 na lastno željo začasno upokojen. Preselil se je na svoje posestvo Blanca pri Sevnici na Štajerskem. Izpraznjeno učiteljsko mesto je dobil **Ivan Gabrovšek**, »vodstvo šole pa se je poverilo Mariji Krall«, ki je bila 5. aprila 1910 imenovana za učiteljico v Hrušici nad Ljubljano. S 1. julijem 1909 je za nadučitelja prišel **Josip Kobal**, rojen 1882 v Planini pri Vipavi. Za provizorično učiteljico je bila 27. junija 1910 imenovana **Katarina Kobal Valenčič**, rojena

1882. Katarina Šušelj je bila 3. novembra 1910 na lastno željo premeščena na šolo v Zagorje na Pivki, na njeno mesto je prišla **Gabrijela Ažman**, provizorična učiteljica iz Senožeč, avgusta 1911 je bila premeščena v Iga vas. Razpisano učno mesto je 13. marca 1911 dobila **Marija Zagorjan**, stalna učiteljica v Loškem Potoku, ki pa je na lastno prošnjo odšla 26. februarja 1913 v Šent Rupert. **Marijo Sirnik**, ki je službovala na Golem, so 31. januarja 1913 premestili na grahovsko šolo. V začasni pokoj je 27. avgusta 1912 odšla Katarina Kopal Valenčič. **Angela Miselj**, učiteljica na Gorenjem Jezeru, je bila 7. avgusta 1913 premeščena na tukajšnjo šolo. Deželni šolski svet je 24. februarja 1914 prestavil bivšega nadučitelja v Žireh **Leopolda Baeblerja** na šolo v Grahovem.

Verouk je od leta 1868 do 1883 poučeval župnik **Tomaz Žerovnik**, nato župnik **Janez Šafer** do leta 1893, ko je odšel na novo župnijo, za njim ga je začasno, od septembra do novembra 1893, poučeval dekan **Franc Kunstelj** iz Cerknice, potem župnik **Franc Lakmayer** od novembra 1893 do 1898, nato pa župnik **Franc Rajčević**, na njegovo mesto je 1. septembra 1910 prišel župnik **Alojzij Wester**, ki je bil v Grahovem do leta 1948.

Čas prve svetovne vojne

Okrajni šolski svet je z odlokom z dne 25. januarja 1915 dovolil učitelju Leopoldu Baeblerju dopust od 27. do 31. januarja 1915, saj je 1. februarja 1915 odšel v črnovojniško službovanje, dodeljen je bil 27. domobranskemu pehotnemu polku 3. stotnije v Ljubljani. Tudi šolskemu voditelju in nadučitelju Josipu Kobalu so dovolili dopust, 15. februarja 1915 je tudi on odšel v taisti pešpolk kot Baebler. Iz Grahovega sta odšla v Breže na Koroško v častniško šolo. »Službeni mesti se nista zasedli.« Šolo je začasno vodila Angela Miselj. Ker je Marija Sirnik zbolela, jo je nadomeščal **Josip Zupančič**, vendar je tudi on s 1. junijem 1915 odšel v vojsko.

Od 4. avgusta do konca oktobra 1915 so se v šoli nastanili avstrijski častniki, ki so imeli v zgradbi pisarno in stanovanje. »Poleg hiše posestnika Oblaka na desno so zgradili vojaki leseno barako za ranjene konje. Iste so imeli v oskrbi in snženju ruski ujetniki.«

Z odlokom je bila 17. oktobra 1915 za suplentinjo imenovana **Mihaela Kosmač**. Dne 10. septembra 1916 pa **Valerija Ivanc**. Zaradi bolezni se je iz vojske vrnil nadučitelj Josip Kopal, učiteljsko službo je ponovno nastopil 16. julija 1917. Tudi Leopold Baebler se je vrnil in bil z 22. decembrom 1917 premeščen na šolo Bled. Mihaela Kosmač je bila imenovana za učiteljico na Viču pri Ljubljani, vendar se je ponovno vrnila v Grahovo 18. septembra 1918, Valerija Ivanc pa je bila odpuščena.

Šolska mladina in učiteljstvo sta za vojake »nabirala razne stvari«. Deklice so med šolskim letom 1914/15 pletle volnene izdelke za vojake. Na šolski svet so decembra 1914 poslali 35 parov zapestnikov, 19 snežnih oglavnic, 10 opasnih, tri naprsnike, 11 parov dokolenic, eno snežno kapo. Otroci so po vaseh nabirali kovinske predmete, »nabrali so 30 kg kositrnih, 16 kg bakrenih, 25 kg svinčenih, 20 kg cinkastih«. V mesecu oktobru 1915 so odposlali 145 kg cunj in 10 kg kavčuka. Deklice višjih razredov so pletle

volnene izdelke za vojake. Zanje so darovali tudi 80 božičnih daril. Darilo je vsebovalo: tri igle, bel in črn sukanec, dve cigareti, vžigalice, dve vojno-poštni dopisnici in svinčnik. Posušili so tudi 12 kg koprivnih stebel. V tednu Rdečega križa so prodajali cvetlice, za katere so dobili 170 kron. V šolskem letu 1916/17 je šolska mladina nabrala 21 kg koprivnih stebel in 2,5 kg semena. Dne 4. 10. 1916 je učiteljstvo po vaseh nabralo 127,60 krone za invalide. Vojakom so na bojno polje poslali 47 božičnih daril. Tudi v šolskem letu 1917/18 so nabirali lipovo cvetje, jagodove in robidove liste. Odposlali so 3,5 kg lipovega cvetja, 11 kg jagodovega in 29 kg robidovega listja ter 7 kg suhih koprivnih stebelc. Pod vodstvom učiteljstva so otroci nabrali 162 kosov perila in 115 kg cunj. Za vojne sirote so zbrali 65 kron, za slovenske v vojni oslepele vojake pa 108 kron. »Božičnih darov vojakom na bojišču so napravile deklice 32 in priložile 35 dopisnic.«

Učenci, pouk, dogodki

Šola je bila ustanovljena kot enorazrednica leta 1868, pouk se je začel 1. februarja istega leta. Všolani so bili otroci od 6. do 12. leta iz Grahovega, Žerovnice, Lipsenja in Bločic.

Vsako šolsko leto se je po navadi začelo 15. septembra s sveto mašo in klicanjem svetega Duha, zaključili so ga okrog 15. julija tudi s sveto mašo in zahvalno cesarsko pesmijo, na koncu so razdelili šolska naznanila (spričevala).

Število otrok se je povečevalo, zato so šolo leta 1890 razširili v dvorazrednico. Ker v šoli ni bilo dovolj prostora, je bil en razred začasno nastanjen v hiši št. 50, tačas last Premrova iz Martinjaka. Šolo so 6. avgusta 1899 razširili v trirazrednico, k njej so bili všolani tudi otroci iz Martinjaka in z Bloške Police. S šolskim letom 1911/12 se je »v II. in III. razredu vpeljal za vse leto nerazdeljeni dopoldanski pouk. S tem je ustrezno večini staršev iz oddaljenih vasi, ker ne bode treba biti otrokom pozimi in poleti brez gorkega kosila. Enako bodo lahko s pridom uporabljali otroke pri raznem delu.« 5. avgusta 1912 je bila šola razširjena v štirirazrednico.

V šolskem letu 1911/12 je bilo 30 odstotkov učencev nesposobnih za prestop v višji razred, 1917/18 pa je bilo takšnih kar 34 odstotkov. Za šolsko leto 1916/17 je zapisano, da so »učni uspehi manj povoljni, pomanjkanje učnih knjig in drugih učnih pripomočkov je zelo občutno. Zvezkov sploh ni bilo dobiti.«

Iz ohranjenih zapisnikov in katalogov za šolo, ki prinašajo osnovne podatke o vpisanih učencih – ime in priimek, kraj bivanja, ime in stan staršev, datum vstopa v šolo, nrvnost (popolnoma lepa, lepa, manj lepa), napredek (prav dober, dober, srednje, nezadostno), število zamujenih dni – pa veliko povedo tudi navedbe v opombah: »ni imel obleke, ima merzlivo, je konje pasel, je otroka varovala, je pomagal pri delu, je len, odšla v Ameriko, odšla služiti, nesposoben, preselil se je v Trst, šel na Nemško, kadi, se grdo vede, pije žganje, Bogokletnik, upornik, razdiral ptičja gnezda, pretepal, talent – lenuh, igra v cerkvi za denar, lovil ribe (sedemletnik, op. a.) ...«. V katalogu za šolsko leto 1894/95 se pojavijo številčne ocene: 1 prav dober, 2 dober, 3 zadosten, 4 komaj zadosten, 5 nezadosten.

Šolsko leto	Število vpisanih učencev
1868	108
1869	109
1870	128
1871	139
1872	136
1874/75	143
1876	125
1877	133
1878/79	149
1879/80	143
1881/82	147
1883/84	147
1885/86	145
1886/87	169
1887/88	175
1888/89	171
1889/90	162
1890/91	171
1891/92	172
1893/94	180
1894/95	179
1895/96	193
1896/97	183
1897/98	185
1898/99	205
1899/00	231
1900/01	217
1901/02	223
1904/05	221
1905/06	218
1907/08	232
1908/09	239
1909/10	228
1910/11	245
1911/12	241
1912/13	256
1913/14	253
1914/15	254
1915/16	281
1916/17	268
1917/18	288

Na šoli so praznovali godovni dan Njegovega Veličanstva Franca Jožefa I. ter god cesarice Elizabete. Oba dneva sta bila pouka prosta. Na 21. junij, praznik šolskega patrona sv. Alojzija, so se učenci udeležili šolarske svete maše. 18. septembra 1900 je šolo obiskal knezoškof **Bonaventura Jeglič**. Okoli 300 šolskih otrok iz vsakdanje in ponavljalne šole se je 29. 6. 1908 udeležilo šolarske veselice na hribu Žerovnici.

Leto 1912 je bilo hroščevo. Učenci so »nabrali tega škodljivca 17 hl 55,5 l. Županstvo v Cerknici je poslalo za to 70 kron in 22 helerjev.«

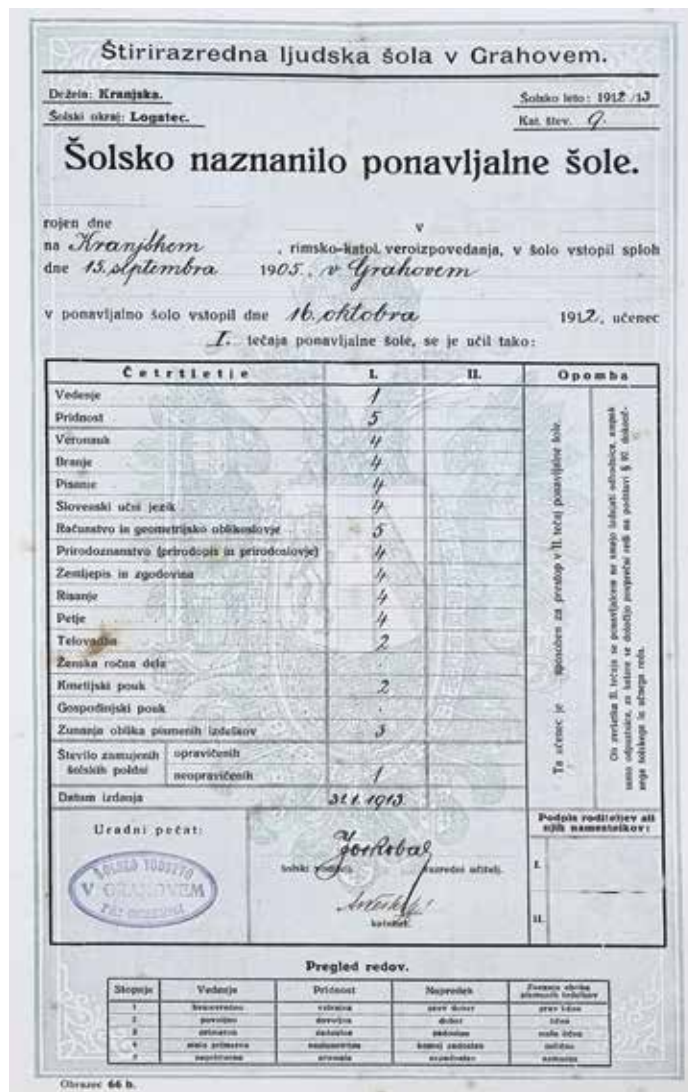
Število vpisanih otrok v šolo je bilo po navadi manjše od vseh šoloobveznih »godnih« otrok. Nekateri podatki o številu otrok, navedeni v zapisnikih in katalogih, se razlikujejo od podatkov v Šolski kroniki. Številke o vpisanih učencih ne prinašajo podatkov o številu učencev ponavljalne šole.

Vzroki za neobiskovanje pouka

V januarju in februarju 1894 večkrat ni bilo pouka zaradi hudega mraza in snega. Od 26. novembra 1896 do 10. januarja 1897 ni bilo pouka zaradi vrtnice (davica). Od 12. aprila do 14. junija 1905 je bila šola zaprta zaradi škrlatinke, v Grahovem je umrlo nad 20 otrok, pouk je bil podaljšan do 14. avgusta. V šolskem letu 1908/09 je bil obisk slab zaradi visokega snega ali moče. V naslednjem šolskem letu se je pojavil oslovski kašelj, ki je motil pouk meseca januarja in februarja, saj je manjkala polovica otrok. Proti koncu junija 1909 so se pojavile ošpice, ki jih je zdravil **dr. Josip Červený**. Šolski obisk »ni bil dovoljen, saj ga je poleg bolezni motila tudi uporaba šolskih otrok pri raznem poljskem delu, ker primanjkuje drugih delavcev, ki so odšli v Ameriko«. Za šolsko leto 1915/16 je zapisano, da je bilo šolsko obiskovanje zelo slabo, »ker so ljudje porabljali otroke pri kmetijstvu«. Prav tako so učenci izostajali od pouka v času prve svetovne vojne, saj so pomagali pri delu doma.

Šolski vrt, čebelnjak

Nadučitelj Hinko Likar je okoli šole uredil in zasadil obsežen šolski vrt ter postavil ličen čebelnjak za 200 panjev (?)

Šolsko naznanilo, 31. 1. 1913, hrani ZAL. (© MH)

čebel. Dne 18. marca 1898 so zasadili prve cepljene trte na šolski vrt, ki so jih dobili »od visokega deželnega odbora kranjskega. Ako bode grozdje dozorelo, priporočalo se bo, da se trtojeja v teh krajih razširi.« Leta 1911 je bila velika suša, ki je naredila škodo na šolskem vrtu. »Polovica drevja je izgubila liste že koncem avgusta. Sadje je večinoma vse odpadlo.« Februarja 1912 je nadučitelj Josip Kobal na svoje stroške postavil čebelnjak, »ki naj služi kot učilo posebno dečkom, okoliškim čebelarjem pa v spodbudo za umno in napredno čebelarstvo. Čebelaril bo v eksportnem in Alberti – Žnidersičevem panju«. 8. julija 1912 si je vrt in čebelnjak ogledal grof **Jožef Barbo**, veleposestnik, deželni odbornik, v spremstvu **Martina Humeka**, deželnega sadjarskega učitelja in nadzornika šolskih vrtov. Letina 1913, 1914 in 1915 je bila srednja, sadja je bilo obilo.

Viri in literatura:

1. Domoznanski oddelek KJUC
2. Katalogi od 1893/94 do 1917/18, Zgodovinski arhiv Ljubljana (ZAL)
3. Kebe, J.: Dežela ob Cerkniskem jezeru in ljudje ob njem, 2011
4. Kolar, B.: Župnija Grahovo, 2000
5. Kronika osnovne šole Grahovo od leta 1893, ZAL
6. Slovenski šolski muzej (SSM), dokumentacijska zbirka, mapa šole Grahovo
7. Učiteljski tovariš, 1861–1941
8. Zapisniki za šolo od l. 1872 do 1892/93
9. Zaznamek pridnosti ..., 1868–1871, ZAL
10. Zgodovinski arhiv Ljubljana, ZAL CER/56
11. <https://www.slovenska-biografija.si/oseba/sbi921820/>

Viri: Zaznamek pridnosti ..., 1868–1871, Zapisniki za šolo od l. 1872 do 1892/93, Katalogi od 1893/94 do 1917/18, Šolska kronika od 1893 dalje

Toni Klučar

Balinarski klub Begunje je pred dvema letoma praznoval štirideset let obstoja. Domačin Toni Klučar je bil leta 1983, eno leto po ustanovitvi, prvi med mlajšimi balinarji, ki se je vanj včlanil, z leti pa je postal pomemben člen pri razvoju kluba in samega balinanja v Begunjah pri Cerknici in okolici. Z balinanjem se ukvarja 42 let, tekmovalno pa od leta 1996.

Pred začetkom ukvarjanja z balinanjem so kot otroci velikokrat igrali »spodbijanje kože«, ko so s kamni ciljali predmet (npr. kovinski smetnjak) in ga želeli čim dlje odbiti, premakniti. Igro balinanja je v otroštvu in mladostništvu rad opazoval, ko so starejši vaščani igrali pred gostilno v Selščku. Toni je imel v življenju več konjičkov, do služenja vojaškega roka se je rekreativno ukvarjal z različnimi športi, kot sta nogomet in košarka, prav tako je rad streljal z zračno puško – v zadnjem razredu osnovne šole je v streljanju postal občinski šolski prvak.

Predsednik kluba je bil dve štiriletni obdobji v letih od 1994 do 2001. Pred nastopom funkcije je klub štel približno dvajset članov, v času njegovega vodenja pa se je številka povečala na petdeset, od tega se je z balinanjem začelo ukvarjati tudi okoli deset deklet, nekatera so še vedno dejavna. Pod Tonijevim vodstvom prvo leto so v Begunjah skupaj z ostalimi člani že začeli načrtovati in graditi novo dvostezno balinišče. Zaključeno je bilo dve leti pozneje, klub je leta 1996 s tem izpolnil tekmovalne pogoje in se vključil v tekmovanje Notranjske balinarske lige. Njegova želja je bila navdušiti in v dejavnosti kluba vključiti čim več mladih. Do vključitve se je v klubu nabralo petnajst mladih fantov, ki jih je Toni naučil temeljev balinanja, skupaj z nekaterimi starejšimi člani, vključno z njim, pa so v Notranjski balinarski ligi tekmovali pet let. Zadnje leto nastopanja so bili prvaki lige, s tem so izpolnili pogoje za drugo državno ligo. Zaradi sprememb v zahtevah po štiristeznem balinišču pa so se takrat nastopanju odpovedali. Trenutno štiristezno balinišče nad Begunjami, ki je nastalo leta 2015, je že tretja lokacija, pri kateri je bil Toni prisoten kot pobudnik, vodja in tudi kot delavec. To balinišče omogoča nastopanje v drugi državni ligi, v kateri nastopajo zadnji dve leti. Njegova velika

želja za razvoj kluba v prihodnosti je pokrito balinišče, ki bi jim omogočilo nemoteno tekmovanje v vseh vremenskih razmerah. Po letu 2001 je z vlogo predsednika kluba nadaljeval Tonijev brat **Janez**, Toni pa vse od leta 1996 poleg dejavnosti v klubu aktivno tekmuje. V času zaključevanja vloge predsednika kluba je opravil izpit balinarskega sodnika in to vlogo opravljal dvajset let.

64-letni Toni je zadnjih osem let vodja članske ekipe. Kolikor mu čas in zdravje trenutno dopušča, znotraj kluba rad dela z mladino, jo uči ter izpopolnjuje balinanja.

Zadnji dve leti zaradi zdravstvenega stanja ne tekmuje več aktivno. Kot gospodar skrbi za hišo ob balinišču ter jo ob pomoči nekaterih članov nadgrajuje in opremlja. Bil je pobudnik gradnje – v želji, da se ob balinanju razvije druženje, ljudje pa se počutijo čim bolj povezani. Trud za skupno dobro

in v duhu sodelovanja je njegova pomembna vrednota, zato mu lokalna društva nasploh veliko pomenijo. Osem let je bil predsednik Galskega društva Begunje, je član čebelarskega društva,

v preteklosti pa je bil tudi član lovske družine. Prijetno se počuti v naravi, preostali prosti čas tako posveča samooskrbi, kmetijstvu in vrtnarjenju.

Do poroke je živel v Begunjah, pri 26 letih je v sosednjem Topolu kupil prostor, štiri leta pozneje pa na njem zgradil hišo, kjer z družino biva. Pred dobrimi tridesetimi leti je imel z motorjem hujšo prometno nesrečo, zaradi samega zdravljenja je bil takrat več let na berglah in bolniškem dopustu, poškodbe so na telesu pustile posledice – pove, da se o tem težko pogovarja. V času okrevanja se je posvetil učenju kuhanja, ga vzljubil in prevzel del gospodinjskih opravil. Med pogovorom izrazi precejšnjo hvaležnost za podporo in razumevanje žene, hčerke in sina.

Finale košarkarske trim lige 2023/24

Urban Jemejčič Ljubo Vukelič

Košarkarski klub Cerknica je tudi v sezoni 2023/24 tradicionalno organiziral rekreativno trim ligo, ki se jo je udeležilo osem ekip iz Cerknice in okolice. Odigranih je bilo sedem krogov rednega dela, kjer so se vse ekipe po 1-krožnem ligaškem sistemu pomerile med seboj, temu pa je sledilo razigravanje, kjer so se ekipe razdelile v dva dela glede na uvrstitev v rednem delu in odigrale srečanja za razvrstitev od 1. do 4. mesta in od 5. do 8. mesta. Celotna liga je bila izenačena in atraktivna, na tekmah pa je bila športna dvorana v Cerknici lepo napolnjena, še posebej v finalu, ko je pokala po šivih in po vzdušju spomnila na zlate čase cerkniške košarke. Verjetno gre pripisati zasluge temu, da sta v finalu igrali dve cerkniški ekipi (Kanu safari : KK Cerknica mladi), ki sta prikazali igro na visoki ravni. Po razburljivi končnici je naslov prvaka šel v roke izkušenejši ekipi Kanu safari, sestavljeni iz igralcev, ki so v zadnjih letih zastopali barve cerkniške članske ekipe. Mlajša ekipa, ki je zasedla 2. mesto, pa je opravila odlično pripravo na naslednjo sezono, ko se bo po dveletnem premoru v Cerknici spet igrala članska košarka v 4. slovenski ligi.

Mednarodno tekmovanje na Pokljuki

Smučarski klub Cerknica Jože Opeka

Mednarodno tekmovanje ALPENCUP v biatlonu je letos Pokljuka gostila od 15. do 17. marca. Barve Smučarskega kluba Cerknica so odlično zastopale **Manca Caserman**, **Ajda Špitalar** in **Nika Pelan** (na fotografiji). Nastopile so na treh preizkušnjah in v močni mednarodni konkurenci biatlonk iz sedmih držav dosegle več najboljših slovenskih uvrstitev.

V petek, 15. marca, je potekala individualna tekma. Manca je v svoji kategoriji osvojila 10. mesto, Nika Pelan 14., Ajda Špitalar pa 15. mesto. V soboto, 16. marca, je potekalo tekmovanje v sprintu, na katerem so bile Manca 13., Ajda 12. in Nika 13. v svoji kategoriji. V nedeljo so se biatlonke pomerile še v zasledovalni tekmi in tekmovanje so vse tri Cerkničanke zaključile kot najboljše slovenske predstavnice v svojih kategorijah – Manca 10. mesto, Ajda 10. mesto in Nika 12. mesto. Čestitke dekletom!

Zaključek zimske tekaške lige

Eva Otolani, Gregor Mišič Eva Otolani

Tretjo nedeljo v marcu je bil v sklopu letošnje Zimske tekaške lige izveden zadnji od desetih tekov na Slivnico. Zadnja tekma je predstavljala zaključni dogodek, priznanja in nagrade je tekmovalkam in tekmovalcem podelila Slovenka leta in domačinka **Ana Petrič**. Med ženskami so na prvih treh mestih celotno tekmovanje zaključile: **Marisa Leban** (590 točk), **Eva Udovič** (562 točk) in **Rebeka Petrovčič** (510 točk). Med moškimi so prva tri mesta v skupnem seštevku zasedli: **Jernej Žnidaršič** (650 točk), **Matjaž Čuček** (475 točk), **Matevž Perme** (460 točk). Organizator **Gregor Urh** je s tekmovanjem želel popestriti letošnjo zimo. Pri ustanovitvi društva se je odločil, da bo Tekoško društvo Slivnica namenjeno vsem, ki si želijo prek športa razbistriti misli, preizkušati sebe, spoznati nove ljudi in splesti prijateljstva. Prvega teka letošnje zimske tekaške lige se je udeležilo 17 tekmovalcev, skupno pa je številka narastla na 31 tekmovalcev. Tekoško društvo Slivnica se že pripravlja na naslednjo tekaško prireditev »Sedem ur Slivnice«, ki bo na dan mladosti, 25. maja letos.

ŠPORTNI SEMAFOR

LOKOSTRELSTVO

Šolsko dvoransko državno tekmovanje,
Šentjur (9. 3. 2024)

Osnovna šola Notranjski odred Cerknica

Ukrivljeni lok, učenci od 4. do 6. razreda

Lovro Žniderič, 3. mesto

Ukrivljeni lok, učenci od 7. do 9. razreda

Urban Gostiša, 12. mesto;

Jernej Žeželj, 21. mesto

Goli lok, učenci od 1. do 3. razreda

Gabrijel Melink, 1. mesto

Žan Janež, 5. mesto

Goli lok, učenke od 4. do 6. razreda

Beti Zalar, 1. mesto

Luna Čaušević, 10. mesto

Goli lok, učenci od 7. do 9. razreda

Teo Ileršič, 4. mesto

Ekipa Osnovne šole Notranjski odred Cerknica (1) v sestavi **Beti Zalar**, **Urban Gostiša** in **Lovro Žniderič** je osvojila 5. mesto, ekipa Osnovne šole Notranjski odred Cerknica (2) v sestavi **Teo Ileršič**, **Gabrijel Melink** in **Jernej Žeželj** pa 12. mesto.

Osnovna šola »Jožeta Krajca« Rakek

Ukrivljeni lok, učenke od 7. do 9. razreda

Mojca Ivančič, 6. mesto

TEK NA SMUČEH

Tekmovanje v teku na smučeh za pokal
ARGETA JUNIOR skupinski štart,
Pokljuka (3. 3. 2024)

V nedeljo, 3. marca, je bilo pomladanskim razmeram in južnemu snegu navkljub izvedeno tekmovanje v teku na smučeh v prostem slogu. Biatlonci Smučarskega kluba (SK) Cerknica se tovrstnih tekmovanj redkeje udeležujejo, saj so pogosto izvedena v istem terminu kot biatlonska. V letošnji sezoni je bila to za njih prva tekaška preizkušnja. Kljub močni konkurenci vrstnikov iz tekaških klubov so se naši biatlonci odlično izkazali in jim čestitamo za njihove nastope!

Vitan Ule, 2. mesto (starejši dečki, 4 km)

Ajda Špitalar, 2. mesto (starejše mladinke, 5 km)

Val Črnelj, 7. mesto (mlajši dečki, 2 km)

Andrej Kovšca, 12. mesto (mlajši dečki, 2 km)

Nika Pelan, 15. mesto (mlajše mladinke, 5 km)

Jaka Predanič, 15. mesto (mlajši mladinci, 7,5 km)

Julija Ule, 21. mesto (mlajše mladinke, 5 km)

ttn AVTO d.o.o

Podskrajnik 17, 1380 Cerknica, tel. administracija: 01 709 78 32/34, tel. kontrolorji: 01 709 78 33

TEHNIČNI PREGLEDI TRAKTORJEV IN TRAKTORSKIH PRIKLOPNIKOV

Traktorji morajo biti tehnično brezhibni:

brez pripetih priključkov,
z urejeno homologacijo za
gozdarske nadgradnje, delujočo
svetlobno in električno opremo,
delujočimi zavorami in
z obvezno opremo.

Unec	ponedeljek	8. 4. 2024	8.00–15.30	Gasilski dom
Dolenja vas	ponedeljek	22. 4. 2024	8.00–15.30	Gasilski dom
Cajnarje	ponedeljek	29. 4. 2024	8.00–13.00	Gasilski dom
Sveti Vid	ponedeljek	29. 4. 2024	13.30–15.30	Sveti Vid, Bavdek
Bločice	torek	30. 4. 2024	8.00–13.00	Cerkev
Martinjak	torek	30. 4. 2024	13.30–15.30	Gasilski dom
Grahovo	ponedeljek	6. 5. 2024	8.00–15.30	Gasilski dom
Begunje	torek	7. 5. 2024	8.00–15.30	Gasilski dom
Žerovnica	sreda	8. 5. 2024	8.00–15.30	Gostilna pri Stani
Gorenje Jezero	četrtek	9. 5. 2024	13.30–15.30	Gorenje jezero 4, Andrejčič

OPRAVLJAMO TEHNIČNE PREGLEDE GOSPODARSKIH VOZIL TER KONTROLO TAHOGRAFOV

Delovni čas tehničnih pregledov na sedežu organizacije: od ponedeljka do petka od 8⁰⁰ do 16⁰⁰, sreda od 8⁰⁰ do 17⁰⁰

Avtorica: **Nevena Savić** Fotografinja: **Liljana Intihar**

Dokumentarna razstava o bratih Jager

V knjižnici na Rakeku smo na gregorjevo odprli razstavo o bratih Jager. Gostja večera, avtorica razstave Nataša Oblak Japelj, je zbranim obiskovalcem predstavila življenje in delo Franca in Ivana Jagera.

Rojena sta bila v Bistri pri Vrhniki. Oče je delal kot železničar in tako sta nekaj let otroštva preživevala v Ivanjem selu in obiskovala ljudsko šolo na Uncu. Življenjska pot je oba odpeljala v Ameriko. Ivan je deloval kot arhitekt, urbanist, umetnostni zgodovinar, antropolog in jezikoslovec. Zanimal se je predvsem za narodno ornamentiko, ki jo je zbiral na svojih potovanjih in s pomočjo znancev. Vzorce je večkrat uporabil pri svojih projektih, predvsem pri opremljanju knjig in ureditvi znane Narodne kavarne na Gosposki ulici v Ljubljani. Zbral je tudi obsežno zbirko pirhov, predvsem iz Bele krajine in Notranjske. Med drugimi sta mu pri tem pomagala tudi Rakovčan **Fran Domicelj** in nadučitelj **Hinko Likar** iz Grahovega.

Ivanov brat Franc je bil duhovnik, organizator novih župnij in tudi predstavnik ameriškega Rdečega križa v času prve svetovne vojne na Balkanu. Svoje bogato čebelarstvo znanje je kot profesor širil med ameriške in kanadske študente. Številne njegove razprave o čebelarstvu so bile objavljene tudi v Slovenskem čebelarju.

Svoje delo o bratih Jager je avtorica prvič predstavila konec leta 2010 v Cankarjevem domu na Vrhniki. V minulih letih so sledila številna gostovanja, med drugim v Urbanističnem inštitutu v Ljubljani, Šivčevi hiši v Radovljici, Tehniškem muzeju Slovenije, Muzeju za

arhitekturo in oblikovanje, v Ilirski Bistrici in Cerknici. Na Rakeku bo na ogled do 8. aprila.

Brata Jager sta uvrščena tudi na spletni portal Notranjci.si, ki ga ureja Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica. Razstava je postavljena na pobudo Čebelarkega društva Rakek in v sodelovanju z Muzejskim društvom Vrhnika ter portalom Stareslike, kjer prav tako lahko preberete nekaj zapisov o znanih bratih.

Razstava o Rudolfu Maistru

»Slovenec sem, Slovenec sem ...« je odmevalo po Osnovni šoli »Jožeta Krajca« Rakek ob odprtju gostujoče razstave generala Rudolfa Maistra, ki so jo postavili člani Zveze društev general Maister in je le eden v nizu dogodkov, ki potekajo v letu generala Rudolfa Maistra. V krajšem kulturnem programu so nastopili Pevski zbor Dragonarji generala Maistra in učenci, ki so deklamirali Maistrove pesmi. Zbrane sta nagovorila ravnateljica **mag. Anita Knez** ter častni gost, podpredsednik Zveze društev general Maister **Jože Berlec**. Ta je ob razstavnih podobah povzel življenjsko pot velikega slovenskega domoljuba, ki je, kot je izpostavila ravnateljica, tako neizbrisno povezan z našimi kraji. Oba govorca sta poudarila Maistrovo izjemno narodotvorno držo, ki naj nas vselej opominja, da so se v prelomnih časih morali boriti za to, da lahko danes govorimo svoj jezik, poslušamo slovensko poezijo, nadaljujemo slovensko kulturo. Dogodka sta se udeležila tudi župan **Marko Rupar** in predsednik Notranjskega domoljubnega društva general Maister Unec **David Kavčič**, ki se je na koncu zahvalil vsem, ki skrbijo, da spomin na enega najpomembnejših mož slovenske zgodovine ne gre v pozabo ter da se njegovo izročilo predaja mladim rodovom. ■

☞ Silvestra Kotar ☞ Ljubo Vukelič

Projekt Krokus ter razstava »Zvezde brez nebes. Otroci v času holokavsta«

Na Osnovni šoli »Jožeta Krajca« Rakek smo se v tem šolskem letu odločili, da se bomo poklonili spominu na žrtve holokavsta, da bi naše učence ozavestili, kako pomembno je živeti v svetu, kjer vladata strpnost in spoštovanje med ljudmi. Pomembno je vedno znova opozarjati na nevarnosti predsodkov, rasizma in diskriminacije. V okviru pouka domovinske in državljanske kulture ter etike so se učenci osmih razredov vključili v mednarodni projekt Krokus, ki je nastal v spomin na milijon in pol judovskih otrok in drugih umrlih v holokavstu.

Projekt Krokus se je začel kot pobuda irskega združenja Holocaust Education Ireland, trenutno pa je razširjen že v dvanajstih evropskih državah in v številnih šolah po Sloveniji. Letos je prvič k projektu pristopila tudi naša šola. V Sloveniji ga organizira in financira Center judovske kulturne dediščine Sinagoga Maribor. Vse aktualne informacije si lahko

poiščete tudi na Facebooku v spletni skupini Skupina Krokus.

V okviru projekta smo z učenci jeseni posadili čebulice rumenega žafrana, ki nosi latinsko ime »crocus«, od tod tudi ime projekta. Rumena barva cvetov žafranov predstavlja Davidove zvezde, ki so jih bili Judje prisiljeni nositi pod nacistično oblastjo, hkrati pa ti znanilci pomladi zacvetijo ravno v času mednarodnega dneva spomina na žrtve holokavsta. Kot obeležitev dneva spomina na vse otroke, umrle v grozotah druge svetovne vojne, v tem spomladanskem času z učenci pogledujemo proti gredicam, v katere smo posadili žafrane, in občudujemo njihove cvetove, zavedajoč se naše odgovornosti, da si vsak dan znova prizadevamo za pravično in strpno družbo.

Projekt smo od 26. februarja do 13. marca pospremili še z razstavo v šolski jedilnici z naslovom »Zvezde brez nebes. Otroci v času holokavsta«. Razstava z izborom njihovih

zgodb, risb, pesmi, pisem in igrac prikazuje ganljiv pogled v življenja judovskih otrok med holokavstom. Razstavo je pripravil spominski center Yad Vashem, za slovenski prevod pa je poskrbel Center judovske kulturne dediščine Sinagoga Maribor.

Učenci osmih razredov so si razstavo z zanimanjem ogledali, so se jih pa številne zgodbe vrstnikov globoko dotaknile. Preizkusili so se tudi v vlogi kustosov in jo predstavili svojim sošolcem. Razstavo smo v četrtek, 7. marca, odprli za javnost in povabili vse, ki jih tematika zanima, da si jo pridejo ogledat. Vzporedno smo za obiskovalce pripravili tudi delavnico izdelovanja žafranov iz krep papirja.

Tovrstni projekti nas spodbujajo, da si prizadevamo za spoštovanje in mir. Učiteljici mentorici sva prepričani, da se bodo tudi zaradi sodelovanja v projektu naši učenci borili proti vsem oblikam sovraštva in nasilja, kjer koli se bodo z njimi srečevali.

✉ Petra Dekleva in Tjaša Prudič 📷 Ljubo Vukelič

Mi pa gremo po Grahovem

(prirejeno po Jaz pa pojdem na Gorenjsko)

Mi pa gremo po Grahovem, da pod oknom peli bi.

Pomlad bi radi priklicali in vsem ženam voščili.

Muce bodo pot kazale, z brki dirigirale.

Dobra volja naj vas spremlja in zdravje bo pri vas doma!

sestavili čisto sami. Naš pomladni podvig je tako ponovno ogrel številna srca in v nas prebudil prijeten občutek, ki je hkrati nagrada za naš trud.

✉ Mojca Mele 📷 Eva Mazi

Mi pa gremo po Grahovem

Kot že nekaj let smo se tudi letos z učenci na dan žena sprehodili po vasi in vaščanke Grahovega pozdravili z veselo podoknico. Dežne kaplje nas niso ustavile, zato smo se po kosilu z dežniki podali na pot ter med ljudi ponesli dobro voljo in voščilo. Z balkonov in oken so nas nasmejani obrazi spomnili, da lahko majhna pozornost, kot je roža ali pesem, v marsikom prebudi veliko veselje. Sedmošolci so vaščankam

v dar poklonili rožice, četrtošolci pa so jim veselo prepevali pomladne ljudske pesmi. Letos so presenetili z voščilom, ki so ga na melodijo Jaz pa pojdem na Gorenjsko

Z zanimanjem so poslušali zgodbe različnih otrok in njihovih družin, ki so se jih zelo dotaknile. Spoznali so srčne borce Jerneja, Emo, Mašo in Lovra ter jim napisali srčna pisma spodbude in podpore.

✉ Alenka Dolinar

»Srčna pisma«

Zadnji dan februarja obeležujemo svetovni dan redkih bolezni. Četrți razredi Osnovne šole »Jožeta Krajca« Rakek in 3. b-razred Podružnične šole Unec so sodelovali v projektu Srčna pisma za male borce, ki ga vsako leto pripravlja Društvo za otroke z redkimi boleznimi Viljem Julijan. Učenci so spoznavali, v čem so si različni in v čem podobni. Učili so se o pomenu in teži besed ter s tem spoznavali strpnost, drugačnost in empatijo.

Učenci so spoznali Društvo Viljem Julijan in njegovo poslanstvo.

Predstavitev v Celju

Program Ekošola je mednarodno uveljavljen program celostne okoljske vzgoje in izobraževanja, namenjen spodbujanju in večanju ozaveščenosti o trajnostnem razvoju med otroki, učenci in dijaki skozi njihov vzgojni in izobraževalni program ter skozi aktivno udeleževanje v lokalni skupnosti in širše. V program, ki se izvaja od leta 1996, je vključenih več kot 700 ustanov. Kot zanimivost naj povemo, da je bila Osnovna šola (OŠ) Notranjski odred Cerknica s podružnicama prva, ki se je priključila programu, in je vanj vključena vse od ustanovitve. Program Ekošola se predstavlja tudi na sejmu Altermed, sodelujočim šolam pa dajo priložnost, da se predstavijo na stojnicah. Podružnična šola (PŠ) »11. maj« Grahovo se je v Celju predstavila s stojnico z naslovom »Cuperniška kuhna«. Predstavili smo naše šolske in obšolske dejavnosti, med katerimi je zelo uspešno sodelovanje s Pustnim društvom Cerknica, med katerimi je zelo uspešno sodelovanje s Pustnim društvom Cerknica in PŠ Maksim Gaspari Begunje.

✉ PŠ »11. maj« Grahovo

Čestitke učencem glasbene šole!

Tudi v tem šolskem letu so se učenke in učenci Glasbene šole Frana Gerbiča Cerknica odlično odrezali na 53. tekmovanju mladih glasbenikov Republike Slovenije – TEMSIG, ki je potekalo v februarju in marcu.

Disciplina violončelo: **Iva Petrič**, zlata plaketa; **Neža Koščak**, srebrna plaketa (učiteljica **Tadeja Žele**, korepetitor **Ivan Marinović**).

Disciplina violina: **Ana Doles**, zlata plaketa (učiteljica **Mojca Brank**, korepetitor **Tadej Podobnik**), **Ana Simičak**, srebrna plaketa (učiteljica **Mateja Klavžar**, korepetitor **Tadej Podobnik**).

Disciplina viola: **Tinka Žnidaršič**, zlata plaketa (učiteljica **Mojca Brank**, korepetitor **Tadej Podobnik**).

Disciplina kitara: **Maks Marinšek**, zlata plaketa; **Anja Hrobat**, srebrna plaketa (učitelj **Boštjan Šmalc**).

Disciplina komorne skupine s pihali: **Žiga Kraševac**, **David Trotošek**, **Anže Kočvar**, bronasta plaketa (učitelj **Jernej Šmalc**).

Učenci so bili uspešni tudi na nekaterih drugih tekmovanjih. Na Fermati – tekmovanju godalcev na Vidmu v Dobropolju, ki je bilo decembra 2023, je violinistka **Ana Doles** prejela zlato priznanje in nagrado za najboljšo izvedbo etude (učiteljica **Mojca Brank**, korepetitor **Tadej Podobnik**), **Nal Petrič** pa je februarja 2024 v disciplini saksofon, pod mentorstvom **Davorja Loštreka**, osvojil prvo nagrado na XXI. mednarodnem tekmovanju Davorin Jenko v Beogradu.

✉ Glasbena šola Frana Gerbiča Cerknica

Sodobna slovenska Urška

Verjetno med nami ni nikogar, ki ne bi poznal slavne Urške iz Prešernovega Povodnega moža. V znani baladi je mlada in prevzeta Urška žalostno končala svojo zgodbo in njen nesrečni konec nas še danes spodbudi k razmišljanju o njej podobnih. Mi pa smo mlado Urško povabili v sedanost, ji predstavili fante iz sodobnega časa in ji ponudili še eno priložnost. Pri interesni dejavnosti Mini gledališče so učenci 4. in 5. razreda »reciklirali« znano balado in jo zaigrali, kot jo vidi slovenski avtor **Andrej Rozman Roza**. Učenci so se z balado uspešno predstavili na sejmu Altermed v Celju. Moderna Urška je svojo prevzetnost spretno prikazala z zdolgočasnim obletavanjem družabnih omrežij, povodni mož pa jo je očaral s svojim težkim motorjem in izklesano mišičasto postavo. Kljub številnim poskusom, da bi se glavna junaka vrnila v dobro družbo prijateljev, pa je konec balade ostal žalosten: »... že popoldne se razve, da, kjer most čez Savo gre, neurejene so bankine in asfaltne izbokline ter pretirana hitrost bili vzrok, da je zgrešil most. Zvlekli so motor iz reke, a od njiju niti obleke.«

✉ Mojca Mele ✉ Meta Polovič

Čez Magdalensko goro do Ljubljane

Štefka Šebalj Mikše Kristijan Sedmak

Zadnjo nedeljo februarja smo si planinke in planinci Planinskega društva Cerknica za spoznavanje izbrali okolico naše prestolnice. Tokrat smo se podali na Jakobovo pot, v vas Hrastje pri Grosupljem. Do vrha Magdalenske gore je bila pot zelo blatna, pozneje pa na poti z blatom nismo imeli več težav. Na vrhu pri cerkvi smo lahko prebrali o poselitvenih terasah gore, ki naj bi bile zasnovane po vzoru grške kulture. V nadaljevanju poti skozi vasi Zgornja Slivnica, Permeti in Repče je bilo razgledno, a je potekala po trdem asfaltu. Nekdaj je tu menda potekala jantarjeva pot. V Orlah smo se ustavili v Gostilnici Orle in se razgledali s stolpa. Na Ljubljano je bil lep razgled, na okolico pa zaradi oblačnosti nekoliko manj. Čas za odmor je minil in že smo pot nadaljevali po Golovcu. Tu smo srečali številne pohodnike in kolesarje. Na Ljubljansko barje smo imeli z razgledne točke nad Rakovnikom čudovit razgled. Mimo observatorija na Golovcu smo prišli do Gruberjevega kanala in po Gruberjevi brvi na Roško cesto. Zadovoljni s pohodom po nepoznanih krajih smo se z avtobusom vrnili v Cerknico.

Planinski izlet na Kršičevce

✍ Miro Mlinar 📷 Nada Založnik

Planinski izlet na Kršičevce (1092 m), ki sicer ni v programu, je letos že tretji hrib iz ponudbe notranjskega krasa. Tako smo se 17. marca z osebnimi vozili zapeljali v kraj Jurišče, na izhodišče pohoda. Prvi del poti vodi po obsežnih travnikih. Nezahtevna hoja med ograjenimi pašniki omogoča razgledovanje po okoliških gričih in hribih. S prihodom v gozd se pot postopoma vzpenja in v širokem loku pridemo na južno pobočje. Malo naprej čez gozdno cesto pa je posebna lipa, ki je iz ene korenine pognala kar štirinajst debel. Pot po gozdu se le postavi primerno vzponu, a ne dolgo, pred nami se odprejo travnata pobočja prav do vrha. Pravzaprav do dveh vrhov, namreč Kršičevce je na prvem razglednem vrhu opremljen z orientacijsko tablo in pet minut naprej je najvišji vrh (1092 m), ki je obeležen z naloženo skalnato grmado. Na vrhu je bilo sončno in prijazno toplo, prava priložnost za daljši počitek. Sestopili smo krožno do Mrzle jame; globel smo si ogledali z roba. Na spodnjih travnikih smo se odločili za podaljšanje ture in se vzpeli na skalni hrib Plenkun (872 m). Po štirih urah in pol smo zaključili pohod ter na kmečkem turizmu nadaljevali druženje. Ob vsem tem mi misli uhajajo na našo Slivnico, ki je še bolj razgledna in obiskana, orientacijskih in drugih informacijskih tabel pa nima. Ne le Cerknško jezero – tudi »coprniška« gora še kako vabi obiskovalce v naše kraje. Pobude so bile in skupni ogledi tudi, na vrsti je akcija. ■

Izlet v Italijo

📷 Boža Vesel

Člani Društva upokojencev Rakek smo se odpravili na izlet v sosednjo Italijo na obisk slovenskih vasi v zaledju Trsta. Spoznali smo zibelko slovenskega ribištva, vasico Križ. Nekoč popolnoma slovenska, danes pa zamejska vas stoji na strmem nabrežju kraške planote nad severno obalo Tržaškega zaliva. Z lokalnim vodnikom smo se sprehodili po vasi s tipičnimi kraškimi hišami. V spomin na dediščino ribolova je v vasi Ribiški muzej tržaškega primorja, v katerem smo si ogledali predstavitev bogate zgodovine tamkajšnjega ribištva z etnografsko zbirko ribiških pripomočkov. Po kosilu smo pot nadaljevali do prečudovitega gradu Miramare, ki stoji na vzpetini nad morjem. Za ženo, princeso Charlotte, ga je zgradil nadvojvoda Maksimilijan Habsburški. V gradu je urejen muzej in skozi bogato opremljene sobane smo

vstopili v svet zgodovine, umetnosti in legend. Sprehodili smo se po parku in prisluhnili vodnici, ki nam je povedala tragično zgodbo nadvojvode in njegove žene. Po obalni cesti smo se zapeljali do Trsta in se sprehodili po mestnem trgu, ki je obkrožen z veličastnimi palačami. Ogledali smo si znamenitosti mesta, v katerem so se prepletale slovenska, italijanska in nemška kultura. Ob odhodu iz mesta smo občudovali zahajajoče sonce, ki je izginjalo v morje. ■

Avtor: dr. Tomaž Čakš Vir: www.nijz.si

Huda bolezen, ki jo je možno preprečiti

Toplo vreme in sonce prinašata delo na vrtu in številne druge dejavnosti na prostem. Na plan pa so prišli tudi klopi. Slovenija sodi med države, kjer obstaja velika verjetnost okužbe s povzročitelji bolezni, ki jih prinašajo klopi. Med temi boleznimi je tudi klopni meningoencefalitis, ki lahko povzroči trajno invalidnost ali celo smrt. Se pa proti klopnemu meningoencefalitisu lahko zaščitimo – s cepljenjem.

Zaradi razmeroma mile zime bi bila aktivnost klopov letos lahko večja, saj mila zima in vlažna pomlad okrepita njihovo dejavnost. Največja pojavnost klopnega meningoencefalitisa je na Koroškem, Gorenjskem in v ljubljanski zdravstveni regiji. Klopi so predvsem v gozdni podrasti, v grmovju vlažnih mešanih gozdov, v travi, a dobimo ga lahko tudi na otroškem igrišču ali na domačem vrtu.

V Sloveniji v zadnjih letih beležimo v povprečju 110 primerov klopnega meningoencefalitisa letno. Ta bolezen pri desetih odstotkih obolelih vodi v ohromitve, pri polovici te ostanejo trajne. Dobra tretjina bolnikov ima (dolgo)trajne posledice v obliki glavobolov, utrujenosti, slabšega prenašanja stresnih dogodkov, motenj pomnjenja, zbranosti, ravnotežja in sluha ter tresenja. Do dva odstotka bolnikov pa zaradi meningoencefalitisa umre. Pri starejših, zlasti starejših od 60 let, se pogosteje pojavlja resen potek bolezni, ki lahko vodi v paralize in večkrat pušča trajne posledice.

Cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu je priporočljivo za vse prebivalce, starejše od enega leta, ki živijo ali pa se gibajo na območju, kjer se pojavlja klopni meningoencefalitis. V Sloveniji je brezplačno za otroke, ki v tekočem letu dopolnijo eno leto starosti, in odrasle, ki dopolnijo 49 let. Brezplačno se lahko cepijo tudi t. i. zamudniki. To so vsi otroci, ki so bili rojeni v letu 2016 ali pozneje, in tisti odrasli, ki so dopolnili 49 let v letu 2019 ali pozneje. Cepljenje (osnovno cepljenje oz. tri odmerke) zgoraj naštetim osebam krije obvezno zdravstveno zavarovanje in se lahko opravi pri pediatru oz. izbranem osebnem zdravniku. Cepljenje za vse ostale občane pa sofinancira tudi Občina Cerknica iz občinskega proračuna. Za uspešno zaščito so potrebni trije odmerki cepiva – prvi odmerek je financiran iz proračuna, drugi odmerek mora biti opravljen štirinajst dni

ZA OBČANE OBČINE CERKNICA BREZPLAČNO
CEPLJENJE Z DVEMA ODMERKOMA

PROTI KLOPNEMU
MENINGOENCEFALITISU

INFORMACIJE IN PRIJAVE: ZDRAVSTVENI DOM CERKNICA
(TEL. ŠT. 01 70 50 100)

po prvem in ga plača občan sam. Tretji odmerek sledi po letu dni in ga financira Občina Cerknica. Občani se lahko cepijo v Zdravstvenem domu Cerknica po predhodni najavi.

Cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu je na voljo vse leto, priporočljivo pa je, da se cepljenje s prvima dvema odmerkoma opravi v zimskih mesecih. Na ta način se vzpostavi zaščita pred boleznijo še pred aktivnostjo klopov. V toplem delu leta, ko so klopi aktivni in je potrebna čim hitrejša zaščita, se lahko uporabijo »pospešene sheme cepljenj«.

Sprva se bolezen kaže kot kratka neznačilna vročinska bolezen, ki traja ponavadi dva do štiri dni. Bolniki imajo vročino, bolečine v mišicah, so utrujeni in imajo glavobol. Sledi obdobje brez simptomov, ki traja nekaj dni do tri tedne. Nato pa dobijo visoko vročino s hudim glavobolom, včasih s slabostjo in bruhanjem, lahko nastopijo motnje zavesti.

Poleg klopnega meningoencefalitisa klopi prenašajo tudi lymsko boreliozo. Proti tej bolezni, ki se v prvi fazi kaže v obliki rdečega kolobarja na koži, cepivo ne obstaja. Bolezen se zdravi z antibiotiki.

Avtorja: Tine Grebenc in Nejc Suban

Mejice so več kot meja

S triletnim projektom Mejice kot podpora biotski raznolikosti, ohranjanju tradicionalnega in izginjajočega kulturnega vzorca slovenskega podeželja ter zagotavljanju ekosistemskih storitev smo uspešno izvedli vračanje mejic v kmetijsko krajino in poudarili njihov pomen za kmetijstvo in kulturno krajino.

Tematika projekta se je nanašala na ohranjanje in obnavljanje biotske raznovrstnosti mejic, vidnost ekosistemskih storitev mejic in povečevanje njihovega prispevka k sonaravnemu gospodarjenju. Glavni namen projekta sta bila razvoj smernic za gospodarjenje ter vzpostavitev biotsko in proizvodno raznovrstnih mejic.

Mejice so linijske strukture grmovja ali dreves, dolge vsaj deset metrov in v krošnji ne širše od 20 metrov, ki jih pri tleh obrašča sloj zelišč. Za marsikaterega lastnika zemljišč so mejice v prostoru le navidezna izguba prostora, dejansko pa imajo v kmetijski krajini številne pomembne vloge.

V projektu smo razvili model prepoznavanja pomena mejic kot edinstvenega elementa življenjskega prostora ter njihovega oblikovanja, ohranjanja in vzdrževanja. Model smo vpeljali na petih kmetijskih gospodarstvih po Sloveniji in mejicam dali nov pomen in dodano vrednost v obliki več ekosistemskih storitev. S tem smo izkoristili njihov potencial biotske raznolikosti, kar predstavlja dolgoročno spodbudo za njihovo ohranjanje, kmetom pa motivacijo za sodelovanje z raziskovalnimi in svetovalnimi inštitucijami. Kmetijskemu gospodarstvu lahko njihova zaščita pomeni potencialno večjo ekonomsko varnost in učinkovitejšo izrabo kmetijskega prostora.

Posebnost našega modela mejic je uporaba sadike gozdnih drevesnih vrst, okuženih z gomoljčkami oziroma tartufi, ki imajo potencial dolgoročnega oplemenitvenja mejic s pridelavo gomoljčk. Izbrani sadilni material je bil prilagojen predvidenim klimatskim spremembam. Izbirali smo kombinacije vrst, katerih lastnosti so bile prilagojene posameznemu kmetijskemu gospodarstvu, kot so na primer medonosnost, plodonosnost, zaščita voda, zaščita tal z bujnejšim koreninskim sistemom in podobno.

Projekt smo vodili sodelavci Gozdarskega inštituta Slovenije v sodelovanju s šestimi kmetijskimi gospodarstvi (Andrejevi, Udovč, Grčman, Vertovšek, Široko, MakroBios Panonija, so. p.), Zavodom Jabolko, Vrtnarstvom Jure Štanta, Notranjskim regijskim parkom, podjetjem Replika in Srednjo gozdarsko, lesarsko in zdravstveno šolo Postojna.

Projekt sta podprli Republika Slovenija in Evropska unija iz Kmetijskega sklada za razvoj podeželja.

Dopolnjena mejica, ki bo služila kot protivetрна zaščita, za povečanje medonosnosti in proizvodnjo gomoljčk (tartufov), na kmetiji Vertovšek.

 PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Dopolnjena mejica, ki bo služila kot protivetрна zaščita, za povečanje medonosnosti in proizvodnjo gomoljčk (tartufov), na kmetiji Vertovšek. (© Arhiv Kmetije Vertovšek)

Nočno življenje mejic. Brez ustreznih zaščit nasajenih dreves in grmov bi divjad uničila večji del nasajenih sadik. (© Fotopast, Ajša Alagić)

Vir: www.notranjski-park.si

LIFE Stržen nominiran za prestižno nagrado

Evropska nagrada Natura 2000 potrjuje odličnost pri upravljanju območij Natura 2000 ter izpostavlja pomembnost tega omrežja pri ohranjanju narave za lokalne skupnosti in gospodarstvo v Evropski uniji (EU).

Finalisti predstavljajo najboljše pobude za zaščito dragocene biotske raznovrstnosti Evropske unije in trajnostno upravljanje Natura 2000 območij, hkrati pa spodbujajo sodelovanje z lokalnimi skupnostmi.

Eden izmed 26 finalistov je tudi Notranjski park s projektom LIFE Stržen: Izboljšanje stanja območij Natura 2000 na presihajočem Cerkniskem jezeru z renaturacijo struge vodotoka Stržena. Za nagrado Natura 2000 se tako potegujemo v kategoriji Ohranjanje na kopnem, ki nagraduje prizadevanja za ohranjanje na kopenskih območjih. Ta kategorija je namenjena dejavnostim, ki so pripomogle k izboljšanju stanja ohranjenosti kopenskih vrst ali habitatov, ki so zavarovani na dotičnem območju.

S podporo EU finančnega mehanizma LIFE je bila v Sloveniji – na Cerkniskem jezeru – obnovljena mogočna struga Stržen, ki je bila v začetku 20. stoletja izravnana v želji, da bi voda s Cerkniskega jezera hitreje odtekla in da bi bile površine lahko v tistih težkih časih uporabne za kmetijstvo. Projektno območje prekrivata dve Natura 2000 območji – Cerkniško jezero in Notranjski trikotnik.

Obnova je obsegala izkop 2,1 kilometra nekdanjega meandra, preusmeritev struge v meander in zasutje kanala. S preusmeritvijo Stržena iz kanala v njegov naravni okljuk sta se bistveno izboljšala ekosistem in habitat presihajočega Cerkniskega jezera. Izjemen je tudi hidrološki doprinos obnovitvenih del vodotoka. Podaljšan je zadrževalni čas vode, vlažnost na več kot 60 hektarjev velikem vplivnem območju omogoči, da je to odpornejše na podnebne spremembe, in ne nazadnje – povečal se je ustrezn življenjski prostor za ribe, nevretenčarje, ptice in sesalce.

Poleg obnove prednostnega Natura 2000 habitatnega tipa – presihajoča jezera se je na večjem območju Cerkniskega jezera,

v neposredni bližini obnovljenega Stržena, izboljšal življenjski prostor pticam trstičja. Z oblikovanjem mirnega območja na 215 hektarjih in z ureditvijo območja sta se povečala gnezditveni in prehranjevalni habitat bobnarici (*Botaurus stellaris*) in še štirinajstim drugim vrstam ptic trstičja iz Direktive o pticah, kar kaže na to, da projekt ne prispeva samo lokalnemu okolju, temveč tudi evropskemu. Poleg obnove habitata za bobnarico se je, da bi se zmanjšali negativni vplivi obiskovalcev, v času gnezditvene sezone ptic z različnimi dejavnostmi preusmerjalo obiskovalce z občutljivih območij Cerkniskega jezera. Vzpostavljeni sta bili preusmerjevalna infrastruktura ter posebna infrastruktura za opazovanje medveda in drugih gozdnih živali, z intenzivnim sporazumevanjem pa je bila dosežena večja ozaveščenost ljudi o pomenu območja in njegovi pestri biodiverziteti.

Vzpostavljeno je bilo učinkovito sodelovanje z lastniki zemljišč, lovci in ribiči, s čimer so bili postavljeni temelji za prihodnja skupna prizadevanja za ohranitev tega dragocenega ekosistema. K uspehu projekta sta prispevala tudi sodelovanje z lokalno skupnostjo in razvoj trajnostnih proizvodov, kar je zagotovilo široko podporo in koristi tako za biodiverzitetu kot tudi za lokalno gospodarstvo. Dve lovski družini sta s podporo projekta LIFE Stržen pri postavitvi lovskih opazovalnic razširili svojo gospodarsko dejavnost s produktom opazovanja medveda, kar je pomenilo premik h gospodarskim dejavnostim, ki so bolj združljive z ohranjanjem narave.

Impresivna prizadevanja tega projekta poudarjajo zavezanost k doseganju ekološke obnove in izboljšanju odpornosti na podnebne spremembe ter s tem prispevajo k bolj trajnostni prihodnosti. Svoj glas lahko oddate na naslovu <https://n2000citizenaward.eu/24093>.

Žabe na poti!

Kljub temu da so se Uršula in prijateljice vsak večer trudile rešiti čim več žab, so kmalu ugotovile, da je Regova številna vojska prevelik zalogaj. Zato so za pomoč zaprosile še druge prijateljke. Prišli so **Miha, Katja, Marija, Urška, Erazem, Paul, Tina, Matej, Alen, Maša, Živa, Maruša, Kaja, Primož, Jošt, Rudi** in drugi. Že naslednji večer so se zbrali s svojimi vedri in se razporedili ob cestah. Dali so vse od sebe, a so rešili komaj polovico žabjih vojščakov. Tako so nadaljevali še nekaj časa, a je hitro postalo jasno, da bo treba poiskati še druge rešitve, saj bodo sicer žabe kmalu izginile. Vsak izmed njih je zavihal rokave. Nekateri so pripravili in postavili posebne znake, ki so velika bitja na kolesih opozarjala na žabjo vojsko. Drugi so postavili velik zid, ki jim bo pomagal pri obrambi. Tretji pa so z velikimi bitji stopili v stik prek posebnih radijskih povezav, da bi začeli pogajanja o premirju. ■

✍ Rudi Kraševac 📷 Arhiv Notranjskega parka

Endomarec

Vsako leto marca obeležujemo Endomarec – dejavnosti, posvečene ozaveščanju o endometriozii. Endometrijoza je pogosta bolezen žensk, ki zelo vpliva na kakovost življenja obolelih, a kljub temu ostaja premalo poznana. Endometrijoza je pojav tkiva, podobnega sluznici maternice, zunaj maternične votline. Povzroča lahko hude medenične bolečine, težave s plodnostjo ali pa tudi resno poškoduje notranje organe. Najpogosteje prizadene organe v mali medenici, predvsem rodila, lahko pa se razširi tudi na sosednje organe. Vzrok za nastanek bolezni še ni povsem znan. Najpogostejši znaki, ki se pri vsaki posameznici razlikujejo, so (kronična) medenična bolečina, boleče menstruacije, boleči spolni odnosi, težave s plodnostjo, bolečine in/ali krvavitve pri odvajanju blata in/ali vode. Diagnosticiranje endometrijoze pogosto predstavlja izziv. Od pojava prvih znakov pa do postavitve diagnoze pogosto preteče kar osem let. Vzrok za to je, da endometrijoza ni dovolj poznana, žensk s tovrstnimi težavami pa se ne jemlje resno. Po klinični odločitvi, ki temelji na anamnezi, kliničnem pregledu in slikanju, se diagnozo dokončno potrdi z laparoskopijo. Zdravi se jo kirurško in/ali medikamentno. Vrsta zdravljenja je odvisna od težav ter od dolgotrajnosti in obsežnosti bolezni. Ob težavah se obrnite na osebnega ginekologa, ki vas bo po potrebi napotil na nadaljnje preiskave. V naši državi delujeta dva specialistična centra: Dnevni center za endometrijozo (UKC Ljubljana) in Ambulanta za endometrijozo (UKC Maribor). V Sloveniji od leta 2016 deluje tudi Društvo Endozavest, društvo bolnic z endometrijozo, ki v marcu vsako leto organizira različne aktivnosti, izobraževanja in druge dogodke. V tem letu sta v akciji ozaveščanja sodelovali tudi Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica in njena Enota Ivana Matičiča Rakek, ki sta v svojih prostorih gostili rumene knjižnične koticke z izbrano literaturo o endometriozii in sorodnih temah.

✉ Tjaša Franko 📷 Arhiv društva

Obnova starega pohištva

V občini sta pred kratkim začeli delovati dve umetnici, ki se ukvarjata s prenovo in oživljanjem starega pohištva. **Anja Turšič Janež** in **Tina Šubic** sta mladi mamici z veliko ustvarjalnosti, željo po ohranjanju dediščine in ljubezni do starih kosov pohištva. Vsaka ima svoj edinstveni stil in delujeta pod različnima znamkama. Sta pa druga drugi v navdih in 11. maja na vrtu Galerije Krpan v Cerknici skupaj pripravljata nadvse zanimiv dogodek, kjer želita približati ljubezen do starega prenovljenega pohištva širšemu občinstvu. Anja Turšič Janež ustvarja navdihujočo zgodbo re-Vivo Art v iskrivem svetu obnavljanja. Njena pot sega štiri leta nazaj, ko je popolnoma prenovila ambient svojega doma. Anja je od takrat pridobila dragocene izkušnje, usvojila različne tehnike in se naučila, kako z barvami oživiti vsak kos pohištva – od stolov, miz, omar, celotne kuhinje in kopalnice. »Vsak nov kos pohištva je zame kot platno, kjer lahko izrazim svojo kreativnost in se izrazi moja strast do prenove,« pravi Anja Turšič Janež in dodaja, da ne gre zgolj za barvanje pohištva, ampak za oživljanje zgodbe, preteklosti in značaja pohištva. Diplomirana medicinska sestra v urgentni dejavnosti Tina Šubic pa je zaradi strasti do preoblikovanja starih kosov ustvarila znamko Vintouch. Tudi ona je začela z barvanjem in prenovo domačih pohištvenih kosov. Njena povezava s svetom pohištva sega že v otroštvo, ko je kot majhna punčka svoj čas preživljala v mizarski delavnici s starim atom, nezavedajoč se, da se uči več kot le rokodelstva. Te izkušnje so ji dale temelj, na katerem je začela graditi svojo ustvarjalno zgodbo. »Osredotočam se na ohranjanje kakovosti in trajnosti pohištva, ki ga preoblikujem. Moje poslanstvo sega dlje od zgolj estetske prenove; gre za ozaveščanje o pomenu ponovne uporabe in predelave. Moj pogled na obnovo je ne le estetski, temveč tudi okoljsko ozaveščen, saj prispeva k ustvarjanju trajnostnega doma in odnosa do pohištva,« pove Tina. Obe si želita, da ljudje ne bi tako pogosto zavrgli starega pohištva, zato jih spodbujata, da ne zavržejo dragocenih kosov, ampak prepoznajo, da lahko prenova ohranja dediščino ter hkrati prispeva k zmanjšanju odpadkov in varčevanju z naravnimi viri.

✉ Tina Šubic in Anja Turšič Janež 📷 Osebni arhiv

Srebrno priznanje

V Sloveniji dan Civilne zaščite vsak 1. marec praznujemo že od leta 1992 in s tem simbolično izrazimo zahvalo vsem, ki preprečujejo in posredujejo ob naravnih in drugih nesrečah. Ob tej priložnosti Uprava RS za zaščito in reševanje podeli priznanja. Med letošnjimi dobitniki je tudi Prostovoljno gasilsko društvo Grahovo, ki je ob stoletnici delovanja prejelo srebrno priznanje. Iskrene čestitke.

✉ Uprava RS za zaščito in reševanje

Praznovali visoke jubileje

Rdeči križ posebno pozornost namenja starejšim. Ob visokih jubilejih jih namreč prostovoljci Rdečega križa presenetijo z obiskom, majhno pozornostjo in lepimi željami. V marcu so 90. rojstni dan praznovali **Jožefa Matičič** z Unca, **Jožefa Gregorič** z Rakeka, **Jožef Kovačič** od Bečajev ter **Ivan Lavrenčič** in **Alojzij Otoničar** iz Cerknice. Iskrene čestitke.

V aprilu ...

Brezplačen vpis

V aprilu prvošolci vabljeni k brezplačnemu vpisu. Ob vpisu vas čaka darilo z logotipom KJUC. KJUC z enotami

Z žabico v knjižnico

Za otroke do 15. leta. Ob izposoji s svojo člansko izkaznico dobite nalepko. Za sedem zbranih nalepk prejmete darilo. KJUC z enotami

Literarna uganka

Mesečna uganka za učence do 9. razreda KJUC z enotami

Uganka za modrijančke

Mesečna uganka za predšolske otroke in učence do 3. razreda KJUC z enotami

Bralni požiralnik

Bralna značka za mlade in odrasle Do 3. decembra KJUC

Spomladanske ustvarjalnice

Vsak četrtek, brezplačno, prijave: center.petka@gmail.com 16.00–18.00 Kletni prostori OŠ Cerknica CZM Petka

Torek, 9. april

Materinski čut

Film, drama Vstopnina: 6 € 20.00 in KD Cerknica

Sreda, 10. april

Mali traven je zabaven

Pravljina ura z ustvarjalno delavnico Za otroke od četrtega leta dalje. Prijave: 01 709 10 78. 17.00 in KJUC

Bralni klub

Beremo: Irene Solà – Pojem in gora pleše. Bralni klub vodi Ana Obreza. 17.30 in KJUC

Četrtek, 11. april

Duhovnica

Dokumentarni film Vstopnina: 6 € 20.00 in KD Cerknica

Petek, 12. april

Mali traven je zabaven

Pravljina ura z ustvarjalno delavnico Za otroke od četrtega leta dalje. Prijave: 01 709 10 78. 17.00 in KJUC

Široko in kraljestvo vetrov

Film, animirana pustolovščina Vstopnina: 6 € 18.00 in KD Cerknica

Lebdenje na snegu

Gorniški film ter pogovor z ekipo Vstopnina: 6 € 20.00 in KD Cerknica

Sobota, 13. april

Čistilna akcija

Prijave: info@tdrakek.si, 031 347 737 (Barbara) 9.00 Železniška postaja Rakek TD Rakek

S Polhkom v kino: Princ Ki-Ki-Do

Animirana serija filmov z delavnico za najmlajše Vstopnina: 6 € 10.00 in KD Cerknica

Pravljica z likovno delavnico

10.00 Hiša izročila Dolenja vas OI JSKD Cerknica, Hiša izročila

Območno srečanje folklornih skupin in poustvarjalcev glasbenega izročila

Vstopnina 2 € 18.00 KD Cerknica OI JSKD Cerknica

Nedelja, 14. april

Kung Fu Panda 4

Film, animirana pustolovščina Vstopnina: 6 € 16.00 in KD Cerknica

Dirka za slavo

Športni biografski film Vstopnina: 6 € 18.00 in KD Cerknica

Zbudi me

Film, drama ter pogovor z ekipo Vstopnina: 6 € 20.00 in KD Cerknica

Torek, 16. april

Predavanje o učinkoviti rabi energije

17.00 Sejna soba (2. nadstropje), Občina Cerknica Ensvet in Občina Cerknica

Ljuba Gloria

Film, drama Vstopnina: 6 € 20.00 in KD Cerknica

Četrtek, 18. april

Matic Novak: Hiperaktivni otroci z motnjo pozornosti

Brezplačno predavanje Prijave: druzinski.center.cerknica@gmail.com 17.00 Vrtec Cerknica VGC Cerknica in Vrtec Martin Krpan Cerknica

Zajeti v izviri – Slovenski otroci Lebensborna

Film, drama ter pogovor z ekipo Vstopnina: 6 € 20.00 in KD Cerknica

Petek, 19. april

Regijsko srečanje lutkovnih skupin

8.30 KD Cerknica OI JSKD Cerknica

Sobota, 20. april

Pomladni sejum

9.00–12.00 Pred pošto na Rakeku TD Rakek

Juri Muri v Afriki pleše

Glasbeno-plesna predstava za otroke Vstopnina: 7 € (Polhkov abonma in izven) 10.00 in KD Cerknica

Kung Fu Panda 4

Film, animirana pustolovščina Vstopnina: 6 € 16.00 in KD Cerknica

Fant in čapla

Film, animirana dogodivščina Vstopnina: 6 € 18.00 in KD Cerknica

Back to Black

Film, biografska drama Vstopnina: 6 € 20.30 in KD Cerknica

Nedelja, 21. april

Strast, dojenček in rompompom

Monokomedija Vstopnina: 16 € 19.00 KD Cerknica Jaba daba, d. o. o.

Ponedeljek, 22. april

Bingo za osnovnošolce

Brezplačno, prijave: center.petka@gmail.com 16.00–18.00 Kletni prostori OŠ Cerknica CZM Petka

Torek, 23. april

Pravljina ura z ustvarjalno delavnico

Za otroke od četrtega leta dalje. Obvezne predhodne prijave: 01 709 10 78 (Cerknica) ali 01 705 14 81 (Rakek). 17.00 Knjižnica Rakek KJUC

Prireditev ob dnevu knjige

19.00 in KJUC

Zbudi me

Film, drama Vstopnina: 6 € 20.00 in KD Cerknica

Sreda, 24. april

Pravljina ura z ustvarjalno delavnico

Za otroke od četrtega leta dalje. Obvezne predhodne prijave: 01 709 10 78 (Cerknica) ali 01 705 14 81 (Rakek). 17.00 Knjižnica Rakek KJUC

Četrtek, 25. april

Glasbena matineja

9.00 in 11.00 KD Cerknica Glasbena šola Frana Gerbiča Cerknica

Noč knjige 2024

Predstavitve knjige Dušana Škodiča: Triglav je naš 19.00 Knjižnica Rakek KJUC

Petek, 26. april

Robotove sanje

Animirani film Vstopnina: 6 € 18.00 in KD Cerknica

Kaskader

Film, akcijska drama Vstopnina: 6 € 20.00 in KD Cerknica

Sobota, 27. april

Zdaj zaori pesem o svobodi

20.00 Športna dvorana Cerknica Združenje borcev NOB Cerknica, Občina Cerknica

Nedelja, 28. april

Dunja in princesa iz Alepa

Animirani film Vstopnina: 6 € 16.00 in KD Cerknica

Daaaaaai!

Film, komična drama Vstopnina: 6 € 18.00 in KD Cerknica

Zgodba o zajcu Marjanu

Premiera filma Mitja Mančič in spominska slovesnost ob 30. obletnici smrti zajca Marjana Vstop prost 20.00 in KD Cerknica

Ponedeljek, 29. april

Bralna skupina za osebnostni razvoj

Beremo: Paul Solomon – Meta-človek, priročnik za osebno preobrazbo 17.00 KJUC KJUC in Fani Černigoj

Široko in kraljestvo vetrov

Film, animirana pustolovščina Vstopnina: 6 € 18.00 in KD Cerknica

Radikal

Film, drama Vstopnina: 6 € 20.00 in KD Cerknica

Torek, 30. april

Kung Fu Panda 4

Film, animirana pustolovščina Vstopnina: 6 € 18.00 in KD Cerknica

Ingeborg Bachmann: Potovanje v puščavo

Film, biografska drama Vstopnina: 6 € 20.00 in KD Cerknica

8. april–10. maj

Tomislav Plavčak: Les je življenje

Razstava unikatnih izdelkov iz lesa V času urnika cerkniške knjižnice V razstavnih vitrini cerkniške knjižnice KJUC

Kvačkajmo skupaj

Razstava izdelkov ob zaključku delavnice V času urnika cerkniške knjižnice V razstavnih vitrini mladinskega oddelka cerkniške knjižnice KJUC in OI JSKD Cerknica

Marinka Cempre Turk: Narodne noše

Razstava znamk V času urnika rakovške knjižnice Knjižnica Rakek KJUC

10. april–10. maj

Tvoje šalco bi

Razstava izdelkov z ustvarjalne delavnice V času urnika rakovške knjižnice Knjižnica Rakek KJUC in OI JSKD Cerknica

Slikarska razstava Janeza Dragoliča

V času urnika rakovške knjižnice Knjižnica Rakek KJUC

Do 31. maja

Naša zemlja, zemlja domača

Letna razstava likovne sekcije KD Rak Rakek V času urnika cerkniške knjižnice KJUC KJUC in KD Rak Rakek

sobota, 20. 4., ob 10.00

kulturni DOM CERKNICA

JURI MURI V AFRIKI pleše

plesno-gledališka predstava za otroke

Vstopnina: 7 € za Polhkov abonma in izven